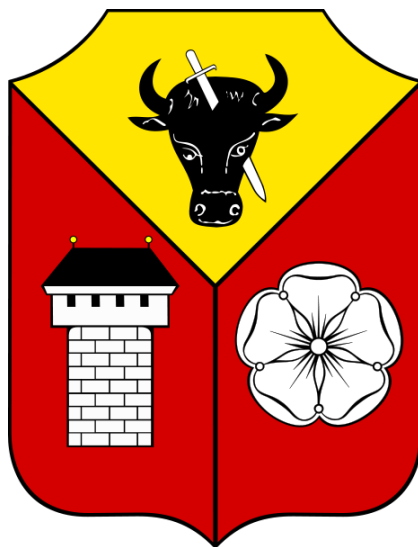

ANALIZA SYSTEMU OŚWIATOWEGO GMINY SZCZYTNIKI

URZĄD GMINY SZCZYTNIKI

SZCZYTNIKI 139, 62-865 SZCZYTNIKI

**DOKUMENT POWSTAŁ W RAMACH PRAC DORADCZYCH
FUNDACJI „PARTNERZY DLA SAMORZĄDU” Z POZNANIA**

---

październik 2011 - styczeń 2012

SPIS TREŚCI

1. POLSKI SYSTEM EDUKACJI.....	3
1.1. Reforma oświaty w 1999 roku _____	3
1.2. Rola samorządów w systemie oświaty _____	3
1.3. Ogólne zasady rekrutacji do szkół _____	7
1.4. Zadania oświatowe gminy – rola Rady Gminy i Wójta _____	7
1.5. Demograficzne uwarunkowania zadań oświaty _____	12
1.6. Subwencja oświatowa _____	14
1.7. Wynagrodzenia nauczycieli wg Karty Nauczyciela _____	15
1.8. Przyczyny zróżnicowania wydatków samorządów na zadania oświatowe _____	17
2. SYSTEM OŚWIATY NA TERENIE GMINY SZCZYTNIKI – LATA 2005-2011.....	19
2.1. Jednostki edukacyjne na terenie Gminy Szczytniki _____	19
2.2. Wydatki budżetowe na oświatę w latach 2005-2011 _____	44
3. PROJEKCJA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU OŚWIATOWEGO GMINY SZCZYTNIKI W LATACH 2011-2017 – WARIANT BEZ PRZEPROWADZENIA REFORMY SYSTEMU OŚWIATOWEGO.....	52
4. PROJEKCJA ZMIAN W FUNKCJONOWANIU SYSTEMU OŚWIATOWEGO GMINY SZCZYTNIKI I OCENA EFEKTÓW.....	64
4.1. Podstawowe problemy oświaty w Gminie Szczytniki _____	64
4.2. Warianty reorganizacji sieci szkół na terenie Gminy Szczytniki _____	65
5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	71
SPIS TABEL.....	74
SPIS WYKRESÓW.....	75
ZAŁĄCZNIK 1 - PROCEDURA PRAWNA LIKWIDACJI PUBLICZNEJ SZKOŁY PROWADZONEJ PRZEZ JEDNOSTKĘ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO.....	76
ZAŁĄCZNIK 2 – KOMUNIKAT WIELKOPOLSKIEGO KURATORA OŚWIATY W SPRAWIE PRZYJĘTEJ W KURATORIUM OŚWIATY W POZNANIU PROCEDURY DOTYCZĄCEJ LIKWIDACJI, PRZEKSZTAŁCANIA I ŁĄCZENIA SZKÓŁ W ZASPÓŁ... 	83
ZAŁĄCZNIK 3 - LIKWIDACJA SZKOŁY A OBOWIĄZEK WYPŁACANIA ODPRAW	87

Analiza Systemu Oświatowego Gminy Szczytniki została opracowana przez zespół konsultantów Fundacji „Partnerzy dla Samorządu” z Poznania w składzie:

- Waldemar Pruss – koordynator projektu
- Radosław Szarleja

1. POLSKI SYSTEM EDUKACJI

1.1. Reforma oświaty w 1999 roku

Do września 1999 roku pierwszym etapem kształcenia w Polsce była ośmioletnia szkoła podstawowa, po której można było ubiegać się o przyjęcie do szkół ponadpodstawowych: średnich ogólnokształcących lub średnich zawodowych.

Reforma oświaty, oprócz zmian programowych, wprowadziła również nowe typy szkół: sześciolletnią szkołę podstawową, trzyletnie gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne: trzyletnie liceum profilowane, czteroletnie technikum, szkołę zawodową o okresie nauczania 2-3 lata oraz dwuletnie liceum uzupełniające i trzyletnie technikum uzupełniające (dwa ostatnie typy szkół przeznaczone są dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej). W okresie przejściowym równolegle działały szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne.

Łączny czas nauki do momentu ukończenia szkoły dającej możliwość przystąpienia do egzaminu dojrzałości (egzaminu maturalnego) wynosi 12 - 15 lat. Po zdaniu egzaminu dojrzałości (egzaminu maturalnego) absolwenci otrzymują świadectwo dojrzałości upoważniające do ubiegania się o przyjęcie do szkoły wyższej.

1.2. Rola samorządów w systemie oświaty

Po wdrożeniu II etapu reformy samorządowej od 1 stycznia 1999 roku samorzady prowadzą odpowiednio:

1. Gminy - przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja
2. Powiaty - licea profilowane, szkoły zawodowe, szkoły policealne, szkoły artystyczne, szkoły specjalne (podstawowe i gimnazja), placówki oświatowo-wychowawcze, placówki pracy pozaszkolnej i kształcenia ustawicznego, poradnie psychologiczno-pedagogiczne
3. Samorzady województw - szkoły i placówki o charakterze regionalnym, które wskazała rada Ministrów w drodze rozporządzenia (w tym szkoły medyczne), zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli

Każdy z wyżej wymienionych podmiotów może prowadzić szkoły i placówki, które nie należą do jego zadań własnych. Do zadań jednostek samorządu terytorialnego danego szczebla należy

także wydawanie zezwoleń na założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną lub fizyczną po zaciągnięciu opinii kuratora oświaty, zaś w przypadku szkół artystycznych po uzyskaniu opinii właściwego ministra. Do ustawowych zadań organu prowadzącego szkoły należy sprawowanie nadzoru nad działalnością szkół i placówek w zakresie:

- Realizacji w szkołach i placówkach oświatowych lokalnej polityki oświatowej
- Kontroli prawidłowości dysponowania przyznawanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz gospodarowania mieniem
- Kontroli przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki oraz bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

Szkoły Podstawowe

Szkoła podstawowa trwa 6 lat, obejmuje dzieci w wieku 6/7-12/13 lat, a więc w okresie rozwoju wyraźnie dziecięcego. Powinna skupić się na przekazaniu dziecku podstawowych umiejętności oraz wychowaniu, przy bliskiej współpracy z rodzicami. Zwieńczeniem cyklu jest sprawdzian kompetencji, który nie decyduje o przyjęciu do gimnazjum, lecz dostarcza wszystkim uczestnikom procesu edukacyjnego (uczniowi, jego rodzicom i nauczycielom) informacji o osiągnięciach lub brakach do usunięcia.

Sześćcioletnia szkoła wprowadzona została mocą Ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 25 lipca 1998 r. (Dz. U. nr 117 poz. 759). Cele nauczania i organizację kształcenia w szkole podstawowej określa podstawa programowa ogłaszana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Kształcenie w szkole podstawowej podzielone jest na dwa etapy o wyróżnionych celach edukacyjnych:

- etap pierwszy obejmuje klasy I-III,
- etap drugi obejmuje klasy IV-VI.

Pierwszy etap edukacyjny jest łagodnym przejściem od wychowania przedszkolnego do edukacji prowadzonej w systemie szkolnym. Ma ono charakter zintegrowany (nauczanie zintegrowane).

Zajęcia edukacyjne prowadzi nauczyciel (nauczyciele), według ustalonego przez siebie planu, dostosowując czas zajęć i przerw do aktywności uczniów. Nauczyciel (nauczyciele) powinien układać zajęcia w taki sposób, aby zachować ciągłość nauczania i doskonalenia podstawowych umiejętności. W drugim etapie edukacyjnym wprowadza się tradycyjne przedmioty nauczania i bloki przedmiotowe oraz ścieżki edukacyjne.

Edukacja w szkole podstawowej ma wspomagać rozwój dziecka jako osoby i wprowadzać je w życie społeczne; w szczególności:

- prowadzić dziecko do nabywania i rozwijania umiejętności wypowiadania się, czytania i pisania, wykonywania elementarnych działań arytmetycznych, posługiwania się prostymi narzędziami i kształtowania nawyków społecznego współżycia,
- rozwijać poznawcze możliwości uczniów, tak aby mogli oni przechodzić od dziecięcego do bardziej dojrzałego i uporządkowanego rozumienia świata,
- rozwijać i przekształcać spontaniczną motywację poznawczą w motywację świadomą, przygotowywać do podejmowania zadań wymagających systematycznego i dłuższego wysiłku intelektualnego i fizycznego,
- rozbudzać i rozwijać wrażliwość estetyczną i moralną dziecka oraz jego indywidualne zdolności twórcze,
- umacniać wiarę dziecka we własne siły i w zdolność osiągnięcia wartościowych i trudnych celów,
- rozwijać zdolność odróżniania świata rzeczywistego od wyobrazonego oraz postaci historycznych od fantastycznych,
- kształtować potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną; wyrabiać czujność wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego,
- rozwijać umiejętności dziecka w poznawaniu siebie oraz otoczenia rodzinnego, społecznego, kulturowego, technicznego i przyrodniczego,
- wzmacniać poczucie tożsamości kulturowej, historycznej, etnicznej i narodowej,
- stwarzać warunki do rozwoju wyobraźni oraz ekspresji werbalnej, plastycznej, muzycznej i ruchowej,
- zapewniać warunki do harmonijnego rozwoju fizycznego i psychicznego oraz zachowań prozdrowotnych,
- zapewniać opiekę i wspomagać rozwój dziecka w przyjaznym, bezpiecznym i zdrowym środowisku w poczuciu więzi z rodziną,
- uwzględniać indywidualne potrzeby dziecka i troszczyć się o zapewnienie mu równych szans,
- stwarzać warunki do rozwijania samodzielności, obowiązkowości, podejmowania odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie,
- stwarzać warunki do indywidualnego i grupowego działania na rzecz innych.

Gimnazja

Gimnazjum jest obowiązkową nieprofilowaną szkołą ogólnokształcącą trwającą 3 lata, a więc przeznaczoną dla młodszej młodzieży w wieku 13-16 (12-15) lat. W tym okresie wprowadzana jest edukacja przedmiotowa, możliwie różnorodna, ale na poziomie podstawowym. Jednym z zadań tego cyklu jest rozpoznanie zdolności i zainteresowań ucznia tak, aby po jej ukończeniu mógł dokonać racjonalnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej. Temu też celowi służy międzyprzedmiotowy egzamin końcowy kwalifikujący do liceum. Na tym etapie 16-letni człowiek, na podstawie sprawdzianu predyspozycji, dokonuje pierwszego wyboru kierunku dalszego kształcenia.

Trzyletnia szkoła na podbudowie programowej szkoły podstawowej, wprowadzona na mocy Ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 25 lipca 1998 r. (Dz. U. 1998 nr 117 poz. 759). Cele nauczania i organizację kształcenia w gimnazjum określa podstawa programowa zatwierdzana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ogłaszana w rozporządzeniu. Edukacja na tym poziomie, wspomagając rozwój ucznia jako osoby i wprowadzając go w życie społeczne, powinna:

- wprowadzać ucznia w świat nauki przez poznanie języka, pojęć, twierdzeń i metod właściwych dla wybranych dyscyplin naukowych na poziomie umożliwiającym dalsze kształcenie,
- rozbudzać i rozwijać indywidualne zainteresowania ucznia,
- wprowadzać ucznia w świat kultury i sztuki,
- rozwijać jego umiejętności społeczne przez zdobywanie prawidłowych doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

1.3. Ogólne zasady rekrutacji do szkół

Sprawy dotyczące przyjmowania uczniów do szkół podstawowych i gimnazjów publicznych reguluje rozporządzenie z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. z 2004 r. Nr 26, poz. 232 z późn. zm.).

Zgodnie z:

- § 4 ww. rozporządzenia **do klasy pierwszej szkoły podstawowej ogólnodostępnej** prowadzonej przez gminę lub innej należącej do sieci szkół podstawowych ustalonej przez gminę przyjmuje się:

1. z urzędu – dzieci zamieszkałe w obwodzie danej szkoły podstawowej;
2. na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) – dzieci zamieszkałe poza obwodem danej szkoły podstawowej, w przypadku, gdy szkoła dysponuje wolnymi miejscami.)

- § 5 ww. rozporządzenia **do klasy pierwszej gimnazjum** ogólnodostępnego prowadzonego przez gminę lub innego należącego do sieci gimnazjów ustalonej przez gminę przyjmuje się:

1. z urzędu – absolwentów szkół podstawowych zamieszkałych w obwodzie danego gimnazjum;
2. na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) – absolwentów szkół podstawowych zamieszkałych poza obwodem danego gimnazjum, w przypadku, gdy gimnazjum dysponuje wolnymi miejscami.

W przypadku, gdy liczba kandydatów zamieszkałych poza obwodem danego gimnazjum jest większa niż liczba wolnych miejsc, którymi dysponuje gimnazjum, kandydatów przyjmuje się na podstawie kryteriów zawartych w statucie gimnazjum. Laureaci konkursów o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim, których program obejmuje w całości lub poszerza treści podstawy programowej co najmniej jednego przedmiotu, przyjmowani są do wybranego gimnazjum niezależnie od kryteriów zawartych w statucie szkoły.

1.4. Zadania oświatowe gminy – rola Rady Gminy i Wójta

Zdania oświatowe gminy wynikają w szczególności z postanowień:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
  2. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
  3. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r.- Karta Nauczyciela
- oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw.

USTAWA O SYSTEMIE OŚWIATY definiuje:

1) Zadania Rady Gminy:

- może tworzyć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek lub organizować wspólną obsługą administracyjną, finansową i organizacyjną prowadzonych szkół i placów (art.5, ust.9);
- podpisuje akt założycielski oraz nadaje pierwszy statut szkole lub placówce (art.58, ust.6);
- może zlikwidować szkołę z końcem roku szkolnego (pod określonymi w Ustawie warunkami) (art.59, ust.1);
- prowadząc szkoły różnych typów lub placówki, może je połączyć w zespół , wyłączyć z zespołu lub włączyć do zespołu inne szkoły lub placówki a także rozwiązać zespół (art.62, ust.1 i 5);
- uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym (art.90f).

2) Zadania Wójta/Burmistrza/Prezydenta:

- analizuje zawiadomienie dyrektora szkoły o wstrzymaniu wykonania uchwały rady pedagogicznej, niezgodnej z przepisami prawa i udziela opinii w tej sprawie organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny (art.41,ust.3);
- odpowiada za działalność szkół i placówek oświatowych (w zakresie opisanym w art.5,ust.7);
- ustala procedurę i zasady zatwierdzania arkuszy organizacji publicznych szkół i przedszkoli;
- uzgadnia z dyrektorem szkoły lub placówki program i harmonogram poprawy efektywności kształcenia lub wychowania - w przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania (art.34,ust.2);
- sprawuje nadzór nad działalnością szkoły lub placówki w zakresie spraw finansowych i administracyjnych [szczegółowo opisanych art.34a,ust.2];
- powołuje na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki (za zgodą kuratora oświaty) osobę niebędącą nauczycielem (art.36,ust.2);
- powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, wyłania kandydata w drodze konkursu, powołuje komisję konkursową, ustala skład komisji konkursowej w przypadku szkół i placówek nowo zakładanych, przedłuża powierzenie stanowiska dyrektora itd. (art.36a,ust.1,2,4, 5,6,7,8,9,10,13,14,15);
- udziela opinii w sprawie wniosku dyrektora w sprawie powierzenia (i odwołania) stanowiska wicedyrektora szkoły lub innego stanowiska kierowniczego, jeśli takie

- stanowisko może być utworzone - zgodnie ze statutem ramowym szkoły lub placówki (art.37,ust.1);
- odwołuje ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki (art.38,ust.1);
  - wchodzi w uprawnienia dyrektorów jednooddziałowych przedszkoli oraz kierowników szkół podstawowych (szkół filialnych) podporządkowanych organizacyjnie innej szkole (chodzi o uprawnienia dyrektora jako kierownika zakładu pracy) (art.39,ust.6),
  - udziela zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, jeśli zadaniem własnym tej osoby jest prowadzenie tego typu szkół lub placówek (art.58,ust.3),
  - przejmuje dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji (art.59,ust.3),
  - przejmuje dokumentację zlikwidowanej szkoły lub placówki publicznej prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną (art.59,ust.4),
  - zawiera porozumienie między organami prowadzącymi szkoły dla utworzenia zespołu, w którego skład wchodzi szkoły lub placówki prowadzone przez różne organy (art.62, ust.6),
  - w porozumieniu z dyrektorami przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych specjalnych oraz ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt. 5, a także dyrektorami właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania dziecka szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych oraz dyrektorami publicznymi i niepublicznymi poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, organizuje wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (art.71b,ust 2b);
  - umożliwia w porozumieniu z organami sprawującymi nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami zorganizowanie przez szkoły wyższe i kolegia praktyk nauczycielskich oraz współpracuje w organizacji tych praktyk w podległych gminie szkołach i placówkach (art.77,ust.6);
  - prowadzi ewidencję szkół i placówek niepublicznych zakładanych przez osoby prawne i fizyczne (art.82,ust.1,3 - 5);
  - na wniosek osoby prowadzącej szkołę niepubliczną nieposiadającą uprawnień szkoły publicznej nadaje tej szkole uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli osoba ta przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, w przypadku szkół medycznych - także opinię ministra właściwego do spraw zdrowia, o spełnianiu przez szkołę warunków określonych w art. 7 ust. 3 (art.85,ust3.);

- na wniosek osoby prowadzącej szkołę niepubliczną nieposiadającą uprawnień szkoły publicznej oraz po przedstawieniu pozytywnej opinii kuratora nadaje tej szkole uprawnienia szkoły publicznej (art.85,ust3).

USTAWA "KARTA NAUCZYCIELA" definiuje:

1) Zadania Rady Gminy

- określa środki na średnie wynagrodzenia, zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
- uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa corocznie stawki wynagrodzenia dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu obowiązującego od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia (art.30,ust.6 i 10a);
- określa: zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego; zasady udzielania i rozmiar zniżek; tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin (art.42,ust.7);
- ustala kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli (art.49,ust.2);
- ustala wysokości nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego i zasad jego przyznawania (art.54,ust.7);
- wyodrębnia środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego z zastrzeżeniem ust.2 (art.70a,ust.1);
- przeznacza w budżecie środki finansowe na pomoc zdrowotną dla nauczycieli (art.72,ust.1).

2) Zadania Wójta/Burmistrza/Prezydenta

- może wnioskować, jako organ prowadzący, do dyrektora szkoły o dokonanie oceny pracy jej nauczyciela (art.6a, ust.1 pkt.3);
- ocenia pracę dyrektora szkoły (art.6a,ust.6);
- ocenianie pracy nauczycieli placówek, o których mowa w art.1, ust. 2, p. 2 ustawy KN (art.6a,ust.13);
- wydaje decyzję o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielowi kontraktowemu (art. 9b,ust.3,3a,4, pkt. 2 oraz ust. 6 i 7 pkt. 1);
- wydaje nowy akt (nauczyciela mianowanego) nauczycielowi, jeśli ten w trakcie pracy zawodowej taki stopień uzyskał (art.9f,ust.1);
- powołuje komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego (art.9g ust.2);

- jako przedstawiciel organu prowadzącego uczestniczy w charakterze obserwatora w pracy komisji kwalifikacyjnej przyznającej stopień nauczyciela kontraktowego i dyplomowanego (art.9g,ust.3,pkt.1, ust.4);
- opiniuje przeniesienia nauczyciela z innej szkoły do szkoły, dla której jest organem prowadzącym (art.18,ust.4);
- może przenieść nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do innej szkoły - bez jego zgody (art.19,ust.1);
- może nałożyć na nauczyciela obowiązek podjęcia pracy w innej szkole lub szkołach - za zgodą nauczyciela - w celu uzupełnienia tygodniowego wymiaru zajęć (art.22,ust.1);
- stwierdza wygaśnięcie stosunku pracy dyrektora szkoły w przypadkach opisanych w ust. 1 artykułu 26 (art.26,ust.2);
- zapewnia szkole podstawowe warunki do realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (art.29,ust.1);
- wypłaca jednorazową gratyfikację pieniężną nauczycielowi, który uzyskał tytuł profesora oświaty (art.31);
- wyraża zgodę na obniżenie nauczycielowi przez dyrektora szkoły tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć na czas określony (art.42a,ust1);
- w przypadku likwidacji szkoły - wskazuje inną szkołę, w której będzie naliczany odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na każdego nauczyciela będącego emerytem lub rencistą szkoły zlikwidowanej (art.53,ust. 3a);
- zapewnia nauczycielowi lokal mieszkalny na terenie gminy, w której położona jest szkoła - w miejscowości do 5000 mieszkańców (art.54,ust.2);
- przyznaje dodatek wiejski w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli zatrudnionych na terenie wsi lub w mieście liczącym do 5000 mieszkańców (art.54,ust.5);
- przydzielanie nauczycielowi zatrudnionemu na terenie wsi, w miarę możliwości, potrzebny obszar gruntu (art.56,ust.2);
- może zwolnić nauczyciela z obowiązku zwrotu zasiłku jednorazowego (art.61,ust.3);
- może zawiesić w pełnieniu obowiązków dyrektora szkoły przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (art.83,ust1 i 1a).

1.5. Demograficzne uwarunkowania zadań oświaty

Polski system oświaty od lat przeżywa problemy, których podstaw należy upatrywać m.in. w drastycznie zmniejszającą się liczbą dzieci będących w wieku szkolnym. Kilka podstawowych faktów determinujących zmiany w sytuacji oświaty od roku 2000¹:

- Pomiedzy latami 2000/2001 a 2009/2010 ogólna liczba uczniów we wszystkich typach szkół podstawowych oraz średnich spadła o ponad 1,5 miliona - z 7.062.700 do 5.361.5001.
- W tym samym czasie liczba nauczycieli zmniejszała się zaledwie z 431 tys. do 418 tys.
- W szkołach podstawowych zatrudnionych jest obecnie 178 tys. osób, a we wszystkich typach szkół średnich uczy 240 tys. osób.
- Na jednego nauczyciela w szkole podstawowej przypada w Polsce zaledwie 10,5 ucznia, co jest jednym z najniższych wskaźników w krajach OECD (średnia 16,4); W gimnazjum wskaźnik ten wynosi 12,5 w Polsce i 13,7 dla krajów OECD.
- Gdyby liczba uczniów przypadających na nauczyciela w Polsce była taka sama jak średnio w krajach OECD, to w podstawówkach byłoby zatrudnionych 136 tys. pedagogów, zaś w szkołach średnich - 229 tys., czyli odpowiednio o 42 tys. i 12 tys. mniej niż obecnie. Oznaczałoby to zmniejszenie etatów o 23 proc. w szkołach podstawowych oraz o 5 proc. na poziomie edukacji średniej.
- W nadchodzących latach liczba uczniów w Polsce będzie nadal spadać. Prognozy GUS wskazują, że nawet po objęciu od 2012 r. obowiązkiem szkolnym sześciolatków, do 2020 r. będzie mniej o kolejne 590 tys. uczniów.
- Polscy nauczyciele poświęcają na dydaktykę 513 godzin rocznie (wobec średniej dla państw OECD 786 godzin rocznie). Zgodnie z Kartą Nauczyciela nauczyciele pracują 40 godzin tygodniowo, jednakże - jak pokazują statystyki międzynarodowe - udział pracy dydaktycznej w ogólnym czasie pracy polskich nauczycieli jest jednym z najniższych w krajach OECD.
- Polska wydaje na edukację na poziomie podstawowym i średnim 3,4 proc. PKB, nieznacznie mniej niż średnia OECD (3,6 proc). Te wydatki to subwencja oświatowa przekazywana przez budżet państwa jednostkom samorządu terytorialnego i wydatki własne JST. Spadkowi liczby uczniów szkół podstawowych i średnich pomiędzy rokiem szkolnym 2000/2001 a 2009/2010 nie towarzyszyło zmniejszenie subwencji oświatowej.

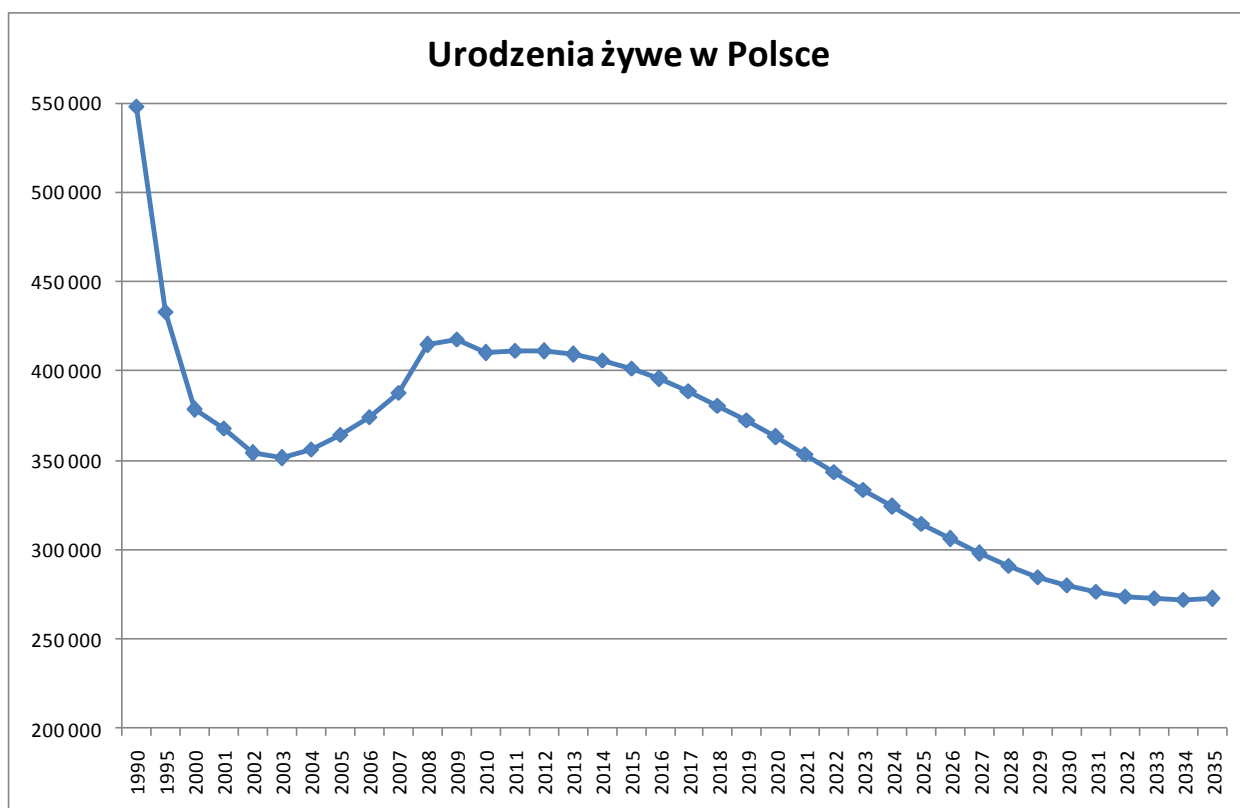
---

¹ Na podst. Fundacji Forum Obywatelskiego Rozwoju: Wiktor Wojciechowski, Lech Kalina, Aleksander Łaszek

W tym okresie subwencja wzrosła z 19,3 mld zł w 2000 r. do 33,4 mld w 2009 r. Oznacza to realny wzrost wydatków o 42 proc.

Z przedstawionych faktów wynika, iż w Polsce niezbędne są przemiany dostosowujące polską edukację do przemian demograficznych, co dałoby oszczędności dla samorządów, budżetu państwa i pozwoliłoby przeznaczyć część uwolnionych środków na motywacyjny system wynagrodzeń nauczycieli i inne potrzeby edukacji. (więcej na www.for.org.pl)

Wykres 1.1. Liczba urodzeń w Polsce – dane i prognoza GUS

1.6. Subwencja oświatowa

Z założeń rozporządzenia Min. Oświaty wynika, iż subwencja oświatowa dla samorządów gminnych powinna zaspakajać wydatki na prowadzenie oświaty, szczególnie na BIEŻĄCĄ DZIAŁALNOŚĆ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I GIMNAZJALNYCH, bez uwzględnienia:

- przedszkoli
- dowozów
- świetlic
- stołówek

Ostateczna kwota części oświatowej subwencji ogólnej przypadająca w 2011 roku na jednego ucznia przeliczeniowego w skali ogólnokrajowej (tzw. finansowy standard A) wynosiła 4.717,01 zł w stosunku rocznym (dla szkół położonych w miejscowości do 5 tys. mieszkańców – dodatkowo 38% oraz dla uczniów gimnazjów – dodatkowo 4%).

Sposób naliczania subwencji oświatowej

Na mocy artykułu 28 ust. 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966, z późn. zm.) Minister Edukacji Narodowej wydał rozporządzenie z 21 grudnia 2006 roku (Dz.U.06.246.1799) w sprawie zasad podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z w/w artykułem, część oświatowa subwencji ogólnej, po odliczeniu rezerwy, pozostającej w dyspozycji ministra finansów, rozdzielana jest między poszczególne gminy, powiaty i województwa według zasad uwzględniających typy i rodzaje szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz liczby uczniów w tych szkołach.

Rozporządzenie określa system wag i parametrów, od których zależy wysokość oświatowej subwencji ogólnej. Przy podziale subwencji przyjęto następujące zasady:

- 1) „**pieniądz idzie za uczniem**”, co oznacza naliczanie subwencji na podstawie liczby uczniów uczęszczających do szkół i placówek prowadzonych bądź dotowanych przez poszczególne gminy, powiaty i województwa samorządowe. W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji, rozporządzenie uzależnia tę wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zróżnicowane wagi dla wybranych grup uczniów, wybranych grup szkół oraz stopni awansu zawodowego nauczycieli. Otrzymana w ten sposób liczba uczniów przeliczeniowych przemnażana jest przez finansowy standard podziału subwencji. Finansowy standard podziału subwencji (oznaczony symbolem „A”

w załączniku do rozporządzenia) otrzymuje się dzieląc kwotę ogólną subwencji SO przez ogólną liczbę uczniów/słuchaczy/wychowanków przeliczeniowych.

- 2) rozporządzenie wprowadza 27 wag dla zadań szkolnych (od P1 do P27) i 14 wag dla zadań pozaszkolnych (od P28 do P41);
- 3) wskaźnik korygujący (Di) – bezpośrednio nawiązuje do poziomu średnich wynagrodzeń nauczycieli, gwarantowanych Kartą Nauczyciela. Zastosowanie tego wskaźnika umożliwia **przekazywanie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej dla tych JST, w których udział etatów nauczycieli o najwyższych stopniach awansu zawodowego w relacji do ogólnej liczby etatów nauczycieli jest wyższy niż średnio w skali kraju;**
- 4) **w algorytmie przyjęto wyższe jednostkowe koszty kształcenia ucznia w szkołach zlokalizowanych na terenach wiejskich i w miastach do 5 tys. mieszkańców – poprzez wprowadzenie wagi P1=0,38** (czyli o 38% większa subwencja)
- 5) przyjęto system wag odnoszący się do **uczniów niepełnosprawnych**, biorąc pod uwagę zmniejszoną liczebność dzieci w oddziałach szkolnych oraz liczbę obowiązkowych zajęć dydaktycznych;
- 6) wagi stosowane są addytywnie, co oznacza, że jeżeli uczeń kwalifikuje się do różnych wag to są one dodawane.

Z doświadczenia samorządów w Polsce wynika, że subwencja oświatowa, licząc zbiorczo, zapewnia jedynie wynagrodzenia nauczycielom i pochodne, a w niektórych gminach nie wystarcza nawet na to. Z własnych środków pokrywane są wszystkie wydatki rzeczowe, prowadzone są remonty, modernizacje i inwestycje. Bez tych działań trudno sobie wyobrazić prawidłowe funkcjonowanie oświaty. Dodatkowo ze środków własnych prowadzone są przedszkola, dowozy, świetlice, stołówki oraz opłacane są osoby administracyjne (zarówno zatrudnione w szkołach, jak i zatrudnione w referatach oświaty/ZEAS-ach)

1.7. Wynagrodzenia nauczycieli wg Karty Nauczyciela

Ustalone rozporządzeniem minimalne stawki **wynagrodzenia zasadniczego** od 1 września 2011 r. dla nauczyciela z tytułem magistra z przygotowaniem pedagogicznym wynoszą:

- dla nauczyciela stażysty: 2 182 zł (143 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej)
- dla nauczyciela kontraktowego: 2 246 zł (147 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej)
- dla nauczyciela mianowanego: 2 550 zł (167 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej)
- dla nauczyciela dyplomowanego: 2 995 zł (196 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej).

Jednocześnie Ministerstwo Edukacji Narodowej poinformowało, że **średnie wynagrodzenia od 1 września 2011 r. dla nauczycieli** w grupach awansu zawodowego kształtują się na następujących poziomach:

- dla nauczyciela stażysty: 2 618 zł (171 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej)
- dla nauczyciela kontraktowego: 2 906 zł (190 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej)
- dla nauczyciela mianowanego: 3 770 zł (247 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej)
- dla nauczyciela dyplomowanego: 4 817 zł (315 zł więcej od stawki aktualnie obowiązującej).

Aby obliczyć koszt dla pracodawcy, do ww. kwot wynagrodzeń średnich należy doliczyć koszt ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia płacony przez pracodawcę (ok. 18%) oraz składkę na fundusz socjalny (8%). Dodatkowo dla miejscowości do 5 tys. mieszkańców do średnich wynagrodzeń należy doliczyć dodatek wiejski oraz mieszkaniowy.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli składa się z wynagrodzenia zasadniczego, dodatków oraz innych składników, które nie są jednakowe dla wszystkich nauczycieli (art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela). Prawo do nich i ich wysokość są uzależnione od spełnienia określonych przesłanek, np. dodatek za wysługę lat - od stażu pracy, dodatek funkcyjny - od pełnienia funkcji, a wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych - od pracy w takim wymiarze. Średnim wynagrodzeniom nauczycieli ustalonym w tej ustawie powinny odpowiadać średnie wynagrodzenia nauczycieli (składające się z wynagrodzenia zasadniczego i innych ustawowo określonych składników) określone przez jednostkę samorządu terytorialnego na obszarze jej działania, a nie indywidualne wynagrodzenie konkretnego nauczyciela (art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela).

Przepisy Karty Nauczyciela nakładają na samorząd terytorialny obowiązek ustalenia płac nauczycieli w określony sposób, tj. w taki, aby za pośrednictwem wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków osiągnąć średnie wynagrodzenie.

Obecnie wprowadzona regulacja nakazuje podliczenie pod koniec roku łącznych wydatków poniesionych na płace (z uwzględnieniem stopni awansu). W przypadku nieosiągnięcia w danym roku wysokości średnich wynagrodzeń jednostka samorządu terytorialnego musi ustalić kwotę różnicy między wydatkami faktycznie poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli a iloczynem średniorocznej liczby nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli. Tak ustalona kwota różnicy będzie dzielona między nauczycieli i **wypłacana w terminie do końca danego roku w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego.**

1.8. Przyczyny zróżnicowania wydatków samorządów na zadania oświatowe²

Występujące zróżnicowanie wydatków na poziomie poszczególnych samorządów w relacji do naliczonych kwot części oświatowej subwencji ogólnej jest zjawiskiem naturalnym i wynikającym ze zróżnicowanego sposobu wykorzystania przez JST posiadanych kompetencji w obszarze zarządzania oświatą. Odpowiednio:

1) Najistotniejszym czynnikiem generującym koszty realizowanych w JST zadań oświatowych jest - oddział (klasa) i liczba uczniów przypadająca na 1 oddział.

Koszty prowadzenia jednego oddziału wynikają z:

- a) ilości lekcji realizowanych w ciągu tygodnia, co przekłada się na liczbę etatów nauczycielskich niezbędnych do ich realizacji (około 1,3 - 1,8 pełnozatrudnionych w zależności od typu szkoły, wielkości oddziału, podziału oddziału na grupy na niektórych zajęciach),
- b) kosztów administracji i obsługi,
- c) obciążenia pracodawcy w zakresie ubezpieczeń związanych z zatrudnieniem,
- d) obciążeń funduszy socjalnych: nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, nauczycieli emerytów,
- e) wielkości funduszy: szkoleniowego, zdrowotnego, odpraw emerytalnych, dodatków na zagospodarowanie,
- f) zatrudnienia nauczycieli wspomagających proces kształcenia (biblioteka, pedagog, świetlica) i zniżki godzin dla nauczycieli, którym powierzono funkcje.

2) Łączny koszt prowadzenia jednego oddziału to kwota 100-130 tys. dla roku 2010. W roku 2010 bon – tzw. standard A przypadający na jednego ucznia przeliczeniowego wynosił 4364,3937 zł. Odpowiednio **liczba uczniów przypadających na 1 oddział niezbędna do zbilansowania kosztów jego prowadzenia wynosiła szacunkowo:**

- 26 uczniów przeliczeniowych w szkołach podstawowych,

- 28 uczniów przeliczeniowych w gimnazjach i w szkołach ponadgimnazjalnych

(w miejscowościach do 5 tys. mieszkańców, wg obliczeń własnych wykonanych przez autorów niniejszego raportu - wynosi odpowiednio w SP ok. 20-23 uczniów, w gimnazjum 23-26 uczniów).

---

² Na podstawie opracowania Zespołu Analiz Oświatowych działającego przy Zarządzie Okręgu Pomorskiego ZNP

3) Na ustalenie faktycznej liczebności uczniów w oddziale (i w konsekwencji liczby oddziałów) decydujących o zróżnicowanych skutkach finansowych prowadzenia zadań oświatowych w poszczególnych JST największy wpływ mają:

a) dążenie do uzyskania lepszych efektów nauczania i wychowania;

Wydaje się, że **liczba uczniów w klasie nie ma decydującego wpływu na poziom uzyskiwanych efektów**. Gdyby tak było, to uczniowie gmin wiejskich i małych miasteczek, w których na jeden oddział przypada ok. 1/2-2/3 liczby uczniów w szkołach miejskich uzyskiwaliby wyniki lepsze od wyników uczniów z klas znacznie liczniejszych.

Można sądzić, że **bardziej decydujące są aspiracje edukacyjne rodziców, poziom cywilizacyjny otoczenia lokalnego itp.**

b) dążenia do zachowania stanu zatrudnienia wynikającego z:

- z analizy potrzeb wynikających z prognoz demograficznych,

- niechęci do pogłębiania napięć społecznych wynikających zarówno z likwidacji szkół, jak i skali bezrobocia w JST;

c) funkcjonowanie małych liczebnie szkół w ośrodkach wiejskich spełniających również inne niż dydaktyczne funkcje wobec społeczności lokalnych;

e) zróżnicowana atrakcyjność wyposażenia szkół i placówek oświatowych;

f) nasycenie szkół sprzętem elektronicznym, który z jednej strony jest niezbędny we współczesnej edukacji, a z drugiej wymaga większych nakładów w tym na jego konserwację.

2. SYSTEM OŚWIATY NA TERENIE GMINY SZCZYTNIKI – LATA 2005-2011

2.1. Jednostki edukacyjne na terenie Gminy Szczytniki

Na terenie Gminy Szczytniki funkcjonują następujące jednostki szkolne na poziomie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego oraz wychowania przedszkolnego, dla których organem prowadzącym jest Gmina Szczytniki:

1. Szkoła Podstawowa w Iwanowicach
2. Szkoła Podstawowa w Mroczkach Wielkich
3. Szkoła Podstawowa w Pośredniku
4. Szkoła Podstawowa w Sobiesękach Drugich
5. Szkoła Podstawowa w Stawie
6. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Marchwaczu
7. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Radliczycach
8. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Szczytnikach

-
1. Gimnazjum w Iwanowicach
  2. Gimnazjum w Stawie
  3. Gimnazjum przy Zespole Szkół w Marchwaczu
  4. Gimnazjum przy Zespole Szkół w Radliczycach
  5. Gimnazjum przy Zespole Szkół w Szczytnikach

-
1. Przedszkole w Iwanowicach
  2. Przedszkole w Stawie
  3. Przedszkole w Szczytnikach

W poniższych tabelach zaprezentowano podstawowe dane dla każdej ze szkół, obejmujące:

- liczbę uczniów w oddziałach w roku szkolnym 2010/2011 oraz 2011/2012
- liczbę uczniów w szkole w latach 2005-2012
- liczbę etatów dydaktycznych
- liczbę pracowników obsługi

Tabela 2.1. Podstawowe dane o szkołach

1. Szkoła Podstawowa w Iwanowicach

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	0	0	0	0
klasa I	1	26	0	26
klasa II	1	29	0	29
klasa III	1	25	0	25
klasa IV	1	20	0	20
klasa V	1	22	0	22
klasa VI	1	20	1	20
RAZEM (bez ‘0’)	6	142	1	23,7

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	0	0	0	0
klasa I	1	11	0	11
klasa II	1	27	0	27
klasa III	1	29	0	29
klasa IV	1	25	0	25
klasa V	1	20	0	20
klasa VI	1	20	0	20
RAZEM (bez ‘0’)	6	132	0	22,0

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	0
2011/2012	0

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	168	0	168
2006/2007	154	0	154
2007/2008	143	0	143
2008/2009	133	0	133
2009/2010	140	0	140
2010/2011	142	0	142
2011/2012	132	0	132

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	1	1
kontraktowy	4	1,88
mianowany	5	2,12
dplomowany	6	6
RAZEM	16	11

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Sekretarka	1
Woźny	1
Sprzątaczk	2,5
Palacze	1
Pracownik gospodarczy	1
Łącznie	6,5

2. Szkoła Podstawowa w Mroczkach Wielkich

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	8	0	8
klasa I	1	5	0	5
klasa II	0,5	5	0	10
klasa III	0,5	6	0	12
klasa IV	0,5	5	0	10
klasa V	0,5	7	0	14
klasa VI	1	7	0	7
RAZEM (bez ‘0’)	4	35	0	8,8

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	11	0	11
klasa I	1	4	0	4
klasa II	0,5	6	0	12
klasa III	0,5	4	0	8
klasa IV	0,5	6	0	12
klasa V	0,5	5	0	10
klasa VI	1	8	1	8
RAZEM (bez ‘0’)	4	33	1	8,3

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	0
2011/2012	0

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	48	9	39
2006/2007	42	6	36
2007/2008	41	6	35
2008/2009	42	5	37
2009/2010	43	6	37
2010/2011	43	8	35
2011/2012	44	11	33

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	1	0,56
kontraktowy	7	4,78
mianowany	5	1,72
dplomowany	2	1,28
RAZEM	15	8,34

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Woźny	0,5
Sprzątaczk	1
Łącznie	1,5

3. Szkoła Podstawowa w Pośredniku

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	0,5	11	0	22
klasa I	0,5	6	0	12
klasa II	0,5	5	0	10
klasa III	0,5	6	0	12
klasa IV	0,5	7	0	14
klasa V	0,5	5	0	10
klasa VI	1	9	0	9
RAZEM (bez ‘0’)	3,5	38	0	10,9

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	12	0	12
klasa I	1	7	0	7
klasa II	0,5	5	0	10
klasa III	0,5	5	0	10
klasa IV	0,5	6	0	12
klasa V	0,5	7	0	14
klasa VI	1	5	0	5
RAZEM (bez ‘0’)	4	35	0	8,8

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	0
2011/2012	0

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	53	6	47
2006/2007	55	10	45
2007/2008	52	5	47
2008/2009	49	6	43
2009/2010	49	8	41
2010/2011	49	11	38
2011/2012	47	12	35

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	1	0,5
kontraktowy	5	3,61
mianowany	4	2,84
dplomowany	2	2
RAZEM	12	8,95

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Woźny	1
Pracownik gospodarczy	1
Łącznie	2

4. Szkoła Podstawowa w Sobiesekach Drugich

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	5	0	5
klasa I	0,5	3	0	6
klasa II	0,5	6	0	12
klasa III	1	8	1	8
klasa IV	0,5	6	0	12
klasa V	0,5	9	0	18
klasa VI	1	10	0	10
RAZEM (bez ‘0’)	4	42	1	10,5

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	10	0	10
klasa I	0	0	0	0
klasa II	0,5	3	0	6
klasa III	0,5	6	0	12
klasa IV	0,5	8	1	16
klasa V	0,5	6	0	12
klasa VI	1	9	0	9
RAZEM (bez ‘0’)	3	32	1	10,7

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	0
2011/2012	0

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	71	9	62
2006/2007	67	7	60
2007/2008	64	7	57
2008/2009	54	6	48
2009/2010	51	4	47
2010/2011	47	5	42
2011/2012	42	10	32

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	6	3,49
mianowany	6	4
dplomowany	2	1,06
RAZEM	14	8,55

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Woźny	1
Pracownik gospodarczy	1
Łącznie	2

5. Szkoła Podstawowa w Stawie

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	0	0	0	0
klasa I	1	15	0	15
klasa II	1	27	0	27
klasa III	1	17	0	17
klasa IV	1	14	0	14
klasa V	1	15	0	15
klasa VI	1	15	0	15
RAZEM (bez ‘0’)	6	103	0	17,2

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	0	0	0	0
klasa I	1	11	0	11
klasa II	1	15	0	15
klasa III	1	27	0	27
klasa IV	1	17	0	17
klasa V	1	13	0	13
klasa VI	1	15	0	15
RAZEM (bez ‘0’)	6	98	0	16,3

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	0
2011/2012	3

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	89	0	89
2006/2007	87	0	87
2007/2008	83	0	83
2008/2009	83	0	83
2009/2010	99	0	99
2010/2011	103	0	103
2011/2012	98	0	98

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	5	2,21
mianowany	4	4
dplomowany	7	6,11
RAZEM	16	12,32

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Sekretarka	1
Woźny	0,75
Sprzątaczk	2,75
Palacze	3
Pracownik gospodarczy	1
Łącznie	8,5

6. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Marchwaczu

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	18	0	18
klasa I	1	6	0	6
klasa II	1	10	0	10
klasa III	1	8	0	8
klasa IV	1	10	0	10
klasa V	1	10	0	10
klasa VI	1	9	0	9
RAZEM (bez ‘0’)	6	53	0	8,8

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	15	0	15
klasa I	1	10	0	10
klasa II	1	6	0	6
klasa III	1	9	0	9
klasa IV	1	8	0	8
klasa V	1	10	0	10
klasa VI	1	10	0	10
RAZEM (bez ‘0’)	6	53	0	8,8

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	3
2011/2012	3

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	88	9	79
2006/2007	87	11	76
2007/2008	80	10	70
2008/2009	74	11	63
2009/2010	70	13	57
2010/2011	71	18	53
2011/2012	68	15	53

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	1	1
kontraktowy	4	3,1
mianowany	3	3
dplomowany	5	5,06
RAZEM	13	12,16

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Sekretarka	0,75
Woźny	1,5
Sprzątaczk	0,5
Palacze	1,5
Pracownik gospodarczy	0,5
Łącznie	4,75

7. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Radliczycach

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	14	0	14
klasa I	1	7	0	7
klasa II	1	6	0	6
klasa III	1	10	0	10
klasa IV	1	14	0	14
klasa V	1	9	0	9
klasa VI	1	9	0	9
RAZEM (bez ‘0’)	6	55	0	9,2

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	1	12	0	12
klasa I	1	12	0	12
klasa II	0,5	7	0	14
klasa III	0,5	6	0	12
klasa IV	1	10	0	10
klasa V	1	14	0	14
klasa VI	1	9	0	9
RAZEM (bez ‘0’)	5	58	0	11,6

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	0
2011/2012	1

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	72	10	62
2006/2007	70	12	58
2007/2008	72	10	62
2008/2009	65	6	59
2009/2010	66	6	60
2010/2011	69	14	55
2011/2012	70	12	58

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	2	2
mianowany	4	4,27
dplomowany	3	3
RAZEM	9	9,27

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Sekretarka	0,5
Woźny	1
Sprzątaczk	1,5
Łącznie	3

8. Szkoła Podstawowa przy Zespole Szkół w Szczytnikach

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	0	0	0	0
klasa I	1	20	0	20
klasa II	1	18	0	18
klasa III	1	15	1	15
klasa IV	1	16	0	16
klasa V	1	21	1	21
klasa VI	1	15	0	15
RAZEM (bez ‘0’)	6	105	2	17,5

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa „0”	0	0	0	0
klasa I	1	18	0	18
klasa II	1	19	0	19
klasa III	1	18	0	18
klasa IV	1	15	0	15
klasa V	1	16	0	16
klasa VI	1	22	0	22
RAZEM (bez ‘0’)	6	108	0	18,0

	liczba 6-latków, którzy rozpoczęli naukę w klasie I
2010/2011	0
2011/2012	0

Łączna liczba uczniów w szkole:

	łączna liczba uczniów w szkole (wraz z '0')	w tym „0”	W klasach I-VI
2005/2006	110	9	101
2006/2007	106	0	106
2007/2008	100	0	100
2008/2009	100	0	100
2009/2010	100	0	100
2010/2011	105	0	105
2011/2012	108	0	108

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	2	2
kontraktowy	2	1,36
mianowany	6	5,61
dplomowany	2	2
RAZEM	12	10,97

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Sekretarka	1
Woźny	1
Sprzątaczk	3
Łącznie	5

1. Gimnazjum w Iwanowicach

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	2	37	0	19
klasa II GIM	2	35	0	18
klasa III GIM	2	52	1	26
RAZEM	6	124	1	20,7

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	2	36	1	18
klasa II GIM	2	38	0	19
klasa III GIM	2	31	0	16
RAZEM	6	105	1	17,5

Łączna liczba uczniów w szkole:

	Liczba uczniów
2005/2006	184
2006/2007	189
2007/2008	150
2008/2009	157
2009/2010	135
2010/2011	124
2011/2012	105

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	5	2,81
mianowany	5	2,83
dyplomowany	7	6,28
RAZEM	17	11,92

2. Gimnazjum w Stawie

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	17	1	17
klasa II GIM	1	22	0	22
klasa III GIM	1	18	0	18
RAZEM	3	57	1	19,0

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	22	0	22
klasa II GIM	1	15	0	15
klasa III GIM	1	22	0	22
RAZEM	3	59	0	19,7

Łączna liczba uczniów w szkole:

	Liczba uczniów
2005/2006	192
2006/2007	182
2007/2008	87
2008/2009	65
2009/2010	62
2010/2011	57
2011/2012	59

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	3	1,39
mianowany	5	2,88
dplomowany	6	3,28
RAZEM	14	7,55

3. Gimnazjum przy Zespole Szkół w Marchwaczu

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	11	0	11
klasa II GIM	1	16	0	16
klasa III GIM	1	16	0	16
RAZEM	3	43	0	14,3

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	9	0	9
klasa II GIM	1	11	0	11
klasa III GIM	1	16	0	16
RAZEM	3	36	0	12,0

Łączna liczba uczniów w szkole:

	Liczba uczniów
2005/2006	0
2006/2007	0
2007/2008	47
2008/2009	45
2009/2010	49
2010/2011	43
2011/2012	36

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	3	1,44
mianowany	5	1,58
dplomowany	2	1,22
RAZEM	10	4,24

4. Gimnazjum przy Zespole Szkół w Radliczycach

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	8	0	8
klasa II GIM	1	5	0	5
klasa III GIM	1	12	0	12
RAZEM	3	25	0	8,3

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	9	0	9
klasa II GIM	1	10	0	10
klasa III GIM	1	4	0	4
RAZEM	3	23	0	7,7

Łączna liczba uczniów w szkole:

	Liczba uczniów
2005/2006	0
2006/2007	0
2007/2008	34
2008/2009	34
2009/2010	25
2010/2011	25
2011/2012	23

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	0	0
mianowany	3	3
dplomowany	2	0,56
RAZEM	5	3,56

5. Gimnazjum przy Zespole Szkół w Szczytnikach

2010/2011

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	16	0	16
klasa II GIM	1	19	0	19
klasa III GIM	1	14	0	14
RAZEM	3	49	0	16,3

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym liczba uczniów z nauczaniem indywidualnym	przeciętna liczba uczniów w oddziale
klasa I GIM	1	15	0	15
klasa II GIM	1	16	0	16
klasa III GIM	1	20	0	20
RAZEM	3	51	0	17,0

Łączna liczba uczniów w szkole:

	Liczba uczniów
2005/2006	0
2006/2007	0
2007/2008	52
2008/2009	52
2009/2010	58
2010/2011	49
2011/2012	51

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	0	0
kontraktowy	1	0,33
mianowany	5	2
dplomowany	4	2,33
RAZEM	10	4,66

1. Przedszkole w Iwanowicach

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba dzieci
klasa 0 (5-6 -latki)	1	38
3-4 -latki	1	11
RAZEM	2	49

Łączna liczba dzieci:

	Liczba dzieci
2005/2006	48
2006/2007	47
2007/2008	49
2008/2009	50
2009/2010	51
2010/2011	47
2011/2012	49

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	1	0,1
kontraktowy	2	1,05
mianowany	0	0
dplomowany	4	3,3
RAZEM	7	4,45

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Sprzątaczkki	2
Kucharki	1,5
Intendentka	0,5
Pracownik gospodarczy	0,25
Łącznie	4,25

2. Przedszkole w Stawie

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba dzieci
klasa 0 (5-6 -latki)	1	23
3-4 -latki	1	22
RAZEM	2	45

Łączna liczba dzieci:

	Liczba dzieci
2005/2006	36
2006/2007	40
2007/2008	48
2008/2009	47
2009/2010	34
2010/2011	40
2011/2012	45

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	1	0,09
kontraktowy	1	0,05
mianowany	3	2,05
dplomowany	1	1
RAZEM	6	3,19

Pracownicy obsługi:

pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Sprzątaczkki	1
Kucharki	1
Intendentka	1
Łącznie	3

3. Przedszkole w Szczytnikach

2011/2012

	liczba oddziałów	liczba dzieci
klasa 0 (5-6 -latki)	1	30
3-4 -latki	1	22
RAZEM	2	52

Łączna liczba dzieci:

	Liczba dzieci
2005/2006	25
2006/2007	50
2007/2008	51
2008/2009	52
2009/2010	52
2010/2011	50
2011/2012	52

Liczba i kwalifikacje nauczycieli:

Kwalifikacje nauczycieli	Liczba nauczycieli posiadających umowę o pracę w danej grupie	2011/2012 - liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w danej grupie
stażysta	1	0,09
kontraktowy	2	1,09
mianowany	1	0,09
dplomowany	2	2
RAZEM	6	3,27

Pracownicy obsługi:

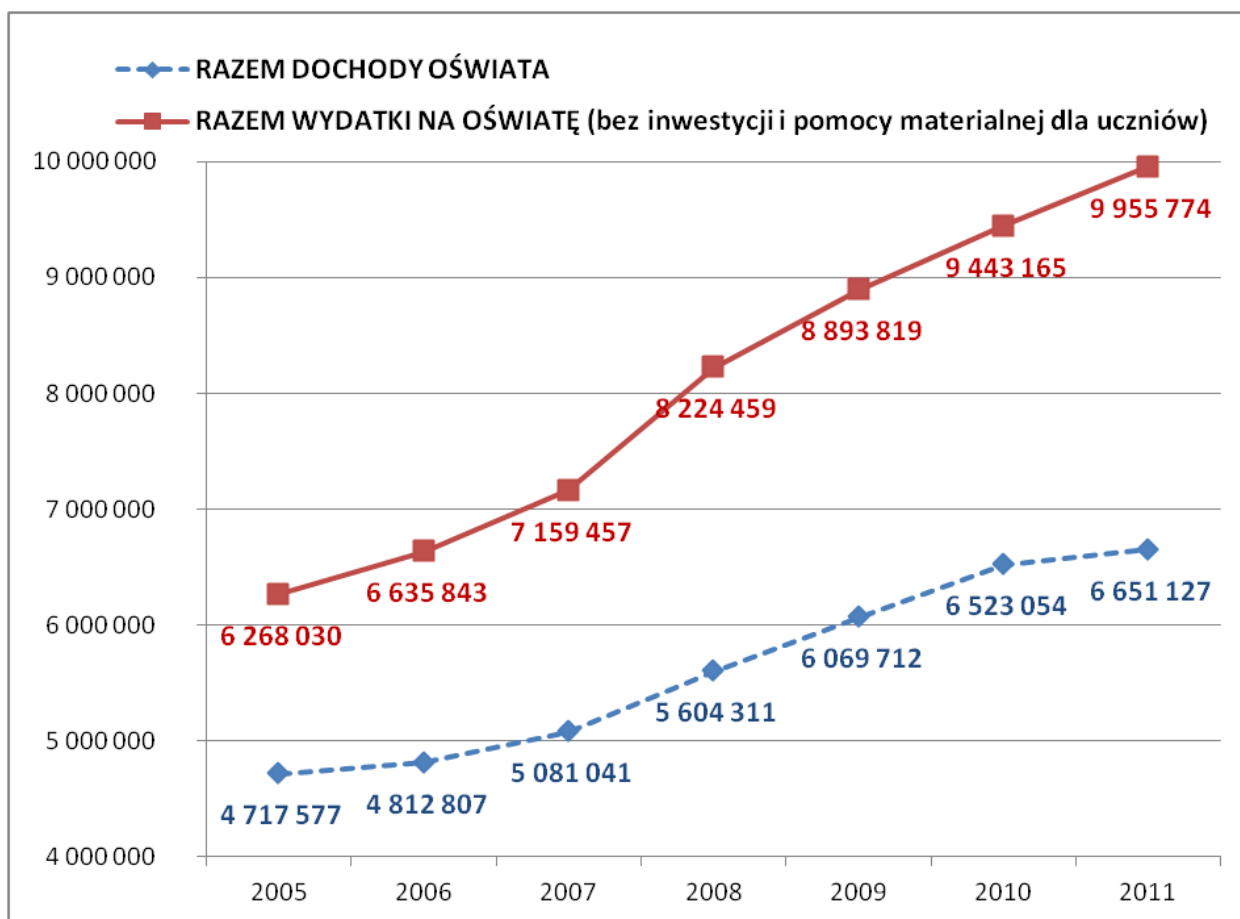
pracownicy obsługi	liczba etatów przeliczeniowych
Woźny	1
Kucharki	2
Intendentka	0,5
Pracownik gospodarczy	1,25
Łącznie	4,25

2.2. Wydatki budżetowe na oświatę w latach 2005-2011

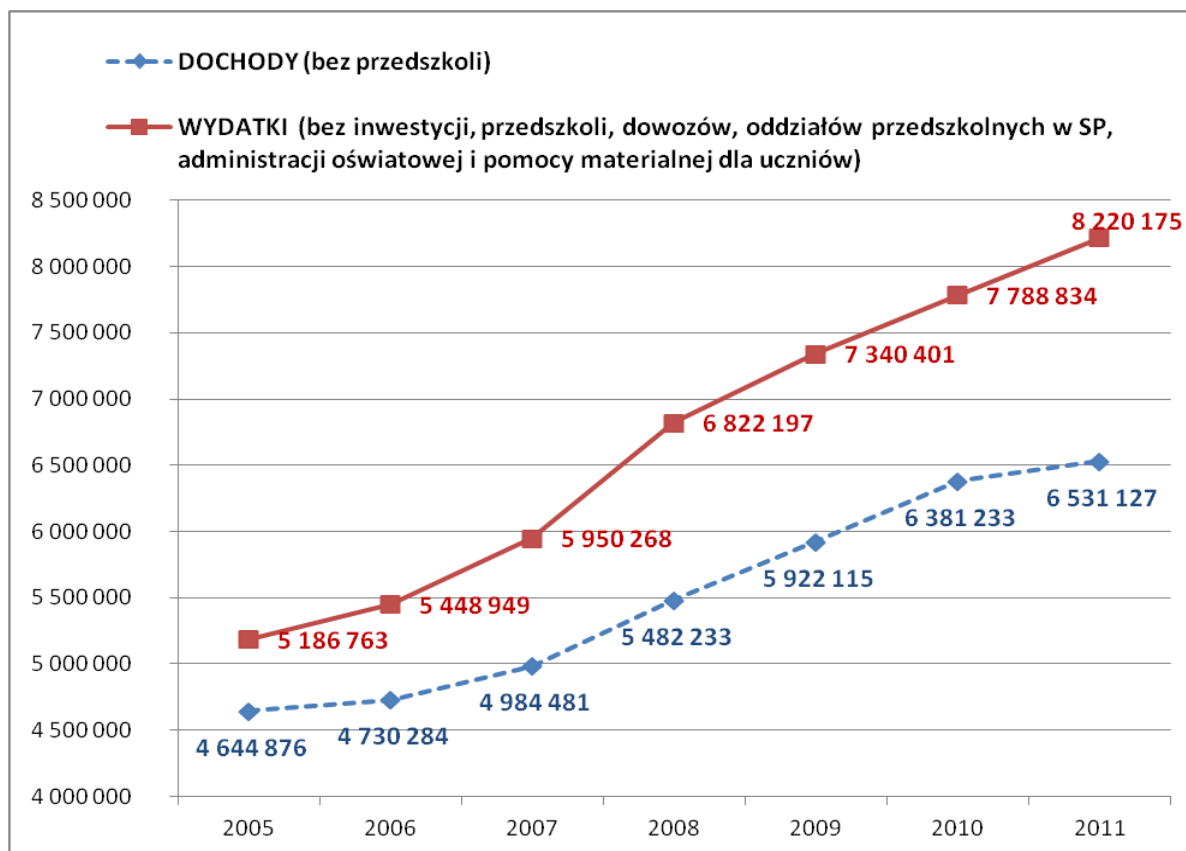
Budżet Gminy wydatkuje na cele oświatowe środki przede wszystkim na wynagrodzenia i pochodne od nich, utrzymanie pomieszczeń szkolnych, sal gimnastycznych, ogrzewanie, wodę i energię w szkołach. Otrzymuje z budżetu państwa pieniądze w postaci subwencji oświatowej – w wielkości uzależnionej od liczby uczniów uczęszczających do szkół.

Poniższe wykresy i tabele przedstawiają dochody i wydatki Gminy Szczytniki z działalności oświatowej w latach 2005-2011.

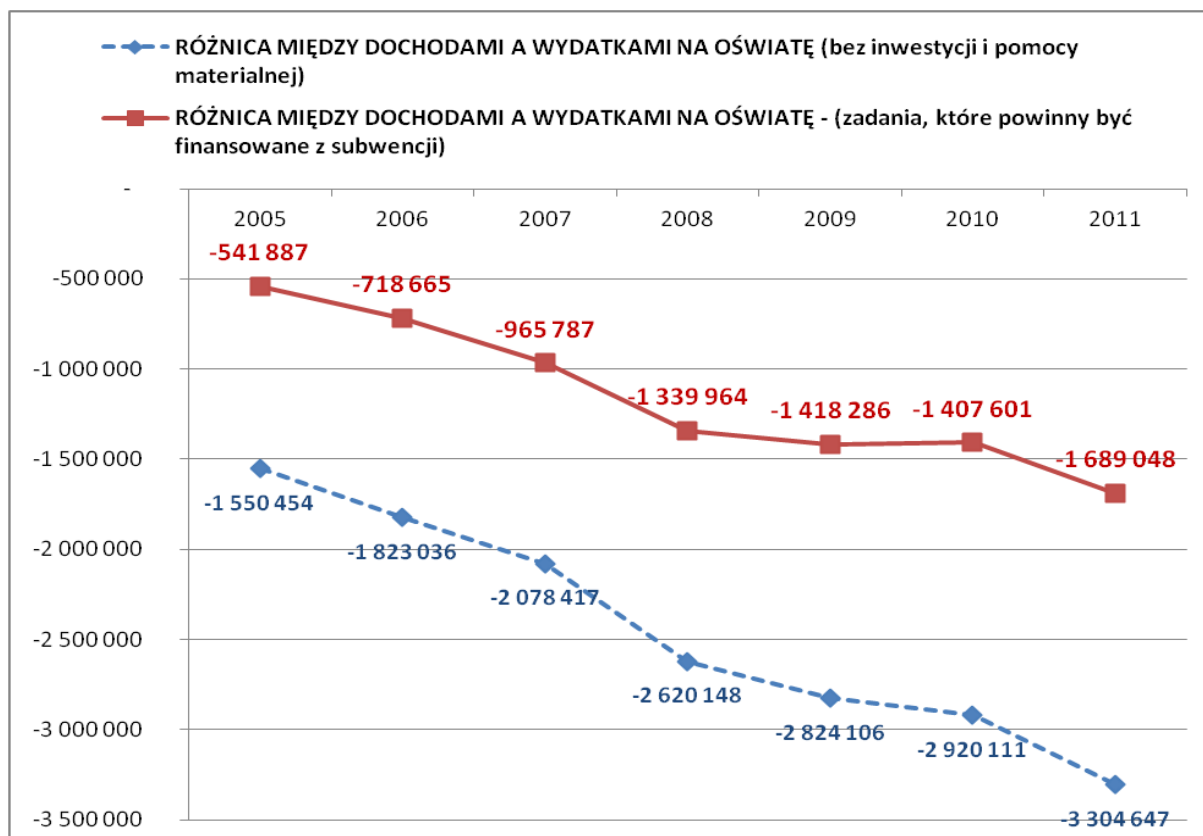
Wykres 2.1. Dochody i wydatki Gminy Szczytniki z działalności oświatowej w latach 2005-2011

Wykres 2.2. Dochody i wydatki Gminy Szczytniki z działalności oświatowej - bez uwzględnienia przedszkoli i dowozów

Wykres 2.3. Deficyt środków budżetu Gminy Szczytniki na działalność oświatową

Tabela 2.2. Dochody budżetu Gminy Szczytniki z tytułu działalności oświatowej

Dochody oświata (801)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Subwencja oświatowa	4 640 184	4 713 107	4 937 009	5 436 553	5 873 402	6 347 685	6 511 758
Szkoły podstawowe	4 692	17 177	47 472	45 680	48 713	33 548	19 369
Przedszkola	72 701	82 523	96 560	122 078	147 597	141 821	120 000
RAZEM DOCHODY OŚWIATA	4 717 577	4 812 807	5 081 041	5 604 311	6 069 712	6 523 054	6 651 127

Tabela 2.3. Wydatki budżetu Gminy Szczytniki na działalność oświatową (bez inwestycji)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Szkoły podstawowe (80101) - łącznie bez inwestycji, w tym:	3 826 542	4 006 504	4 325 476	5 081 438	5 566 629	5 897 246	6 185 034
Wydatki osobowe	3 538 673	3 664 883	3 764 596	4 584 941	4 688 868	5 026 290	5 407 319
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych (80103), w tym	202 567	231 727	209 178	222 018	245 943	278 122	314 265
Wydatki osobowe	196 568	225 727	204 373	217 663	240 361	270 698	305 525
Przedszkola (80104) - łącznie bez inwestycji, w tym:	734 300	790 699	816 281	918 084	1 033 680	1 077 260	1 155 807
Wydatki osobowe	524 507	557 652	645 626	765 440	831 179	859 106	921 787
Gimnazja (80110) - łącznie bez inwestycji, w tym:	1 297 864	1 349 490	1 448 498	1 629 984	1 687 178	1 797 964	1 937 305
Wydatki osobowe	1 244 875	1 301 858	1 403 329	1 578 745	1 609 452	1 713 251	1 833 682
Dowożenie uczniów do szkół (80113) - łącznie bez inwestycji	19 000	21 826	21 479	21 495	22 162	23 762	37 000
Zespoły obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół (80114), w tym	125 400	142 642	162 251	240 665	251 632	275 186	228 527
Wydatki osobowe	115 672	131 288	144 000	205 871	208 001	233 019	202 101
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli (80146) - łącznie bez inwestycji, w tym:	38 358	37 670	28 552	40 000	43 936	49 139	52 860
Wydatki osobowe	-	-	-	-	-	-	7 200
Pozostałe wydatki (80195+70095) - łącznie bez inwestycji, w tym:	24 000	55 286	147 743	70 774	42 659	44 485	44 976
Wydatki osobowe	24 000	55 286	42 070	46 532	42 659	44 485	44 976
Pomoc materialna dla uczniów (85415)	121 731	140 275	154 907	237 281	131 356	149 657	105 352
WYDATKI INWESTYCYJNE w Dziale 801	7 000	8 000			66 813	7 000	8 364
RAZEM WYDATKI NA OŚWIATĘ (bez inwestycji i pomocy materialnej dla uczniów)	6 268 030	6 635 843	7 159 457	8 224 459	8 893 819	9 443 165	9 955 774

Tabela 2.4. Deficyt środków na prowadzenie działalności oświatowej w Gminie Szczytniki (bez inwestycji)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
RÓŻNICA MIĘDZY DOCHODAMI A WYDATKAMI NA OŚWIATĘ (bez inwestycji i pomocy materialnej)	-1 550 454	-1 823 036	-2 078 417	-2 620 148	-2 824 106	-2 920 111	-3 304 647
DOCHODY (bez przedszkoli)	4 644 876	4 730 284	4 984 481	5 482 233	5 922 115	6 381 233	6 531 127
WYDATKI (bez inwestycji, dowozów, oddziałów przedszkolnych w SP, administracji oświatowej i pomocy materialnej dla uczniów)	5 186 763	5 448 949	5 950 268	6 822 197	7 340 401	7 788 834	8 220 175
RÓŻNICA MIĘDZY DOCHODAMI A WYDATKAMI NA OŚWIATĘ - (zadania, które powinny być finansowane z subwencji)	-541 887	-718 665	-965 787	-1 339 964	-1 418 286	-1 407 601	-1 689 048

W latach 2005-2011 wydatki oświatowe (bez wydatków inwestycyjnych w oświacie) pochłaniały corocznie od 46 do ponad 50% dochodów budżetu Gminy Szczytniki.

Sumując powyższe wydatki i dochody z tytułu prowadzenia działalności oświatowej, widać, iż dochody są zbyt małe na sfinansowanie bieżącego utrzymania oświaty w Gminie. Całkowity deficyt na działalności oświatowej wyniósł w 2011 roku ponad 3,3 mln zł i to bez wydatków inwestycyjnych w oświacie.

Biorąc pod uwagę wyłącznie zadania, które powinny być pokryte z subwencji oświatowej, (czyli bez przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w SP, administracji oświatowej i pomocy materialnej dla uczniów), można zauważyć, iż deficyt w roku 2011 osiągnął prawie 1,7 mln zł.

Kwota subwencji nie pokrywa wydatków Gminy nawet na zadania oświatowe, które powinny być finansowane właśnie z tego źródła – deficyt dla roku 2011 wyniósł prawie 1,7 mln zł.

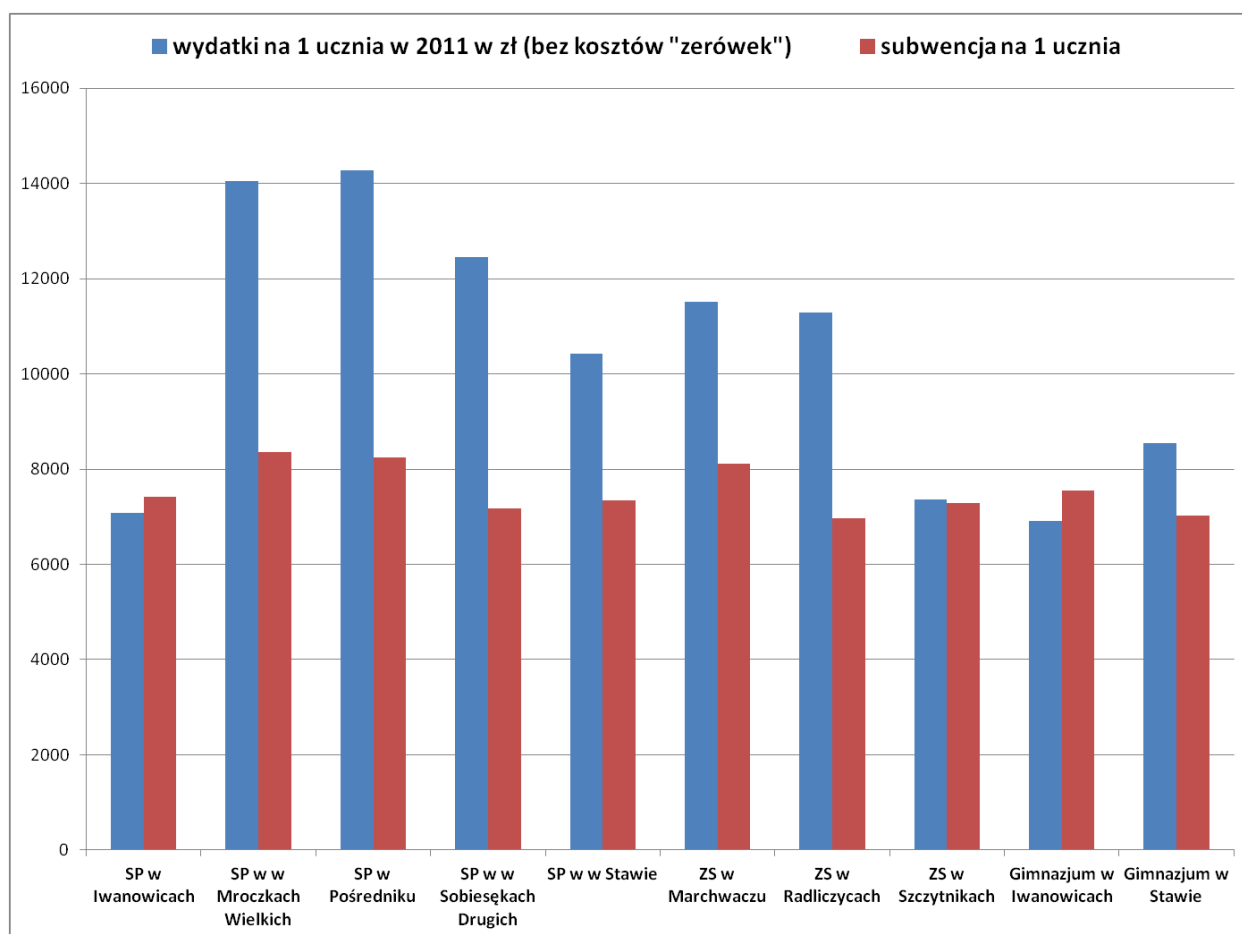
Obliczenia wskazują, że w przypadku braku reform oświatowych, w kolejnych latach skala wydatków ponoszonych na oświatę w stosunku do otrzymywanej subwencji oświatowej będzie wzrastała bardzo dynamicznie.

Analizując poziom dochodów i wydatków budżetowych, można stwierdzić, biorąc pod uwagę zakres swobody finansowej samorządu i dysponowanie środkami, iż praktycznie jedynym polem manewru pozostaje gminna oświata. Oświata zresztą z roku na rok coraz znacznie oddziałuje na budżet Gminy, czego przyczyną jest przede wszystkim spadająca liczba dzieci w szkołach.

W dalszej części przedstawiono analizę przyczyn takiego stanu, włącznie z przedstawieniem sytuacji poszczególnych jednostek oraz czynników które na ten stan rzeczy mają wpływ.

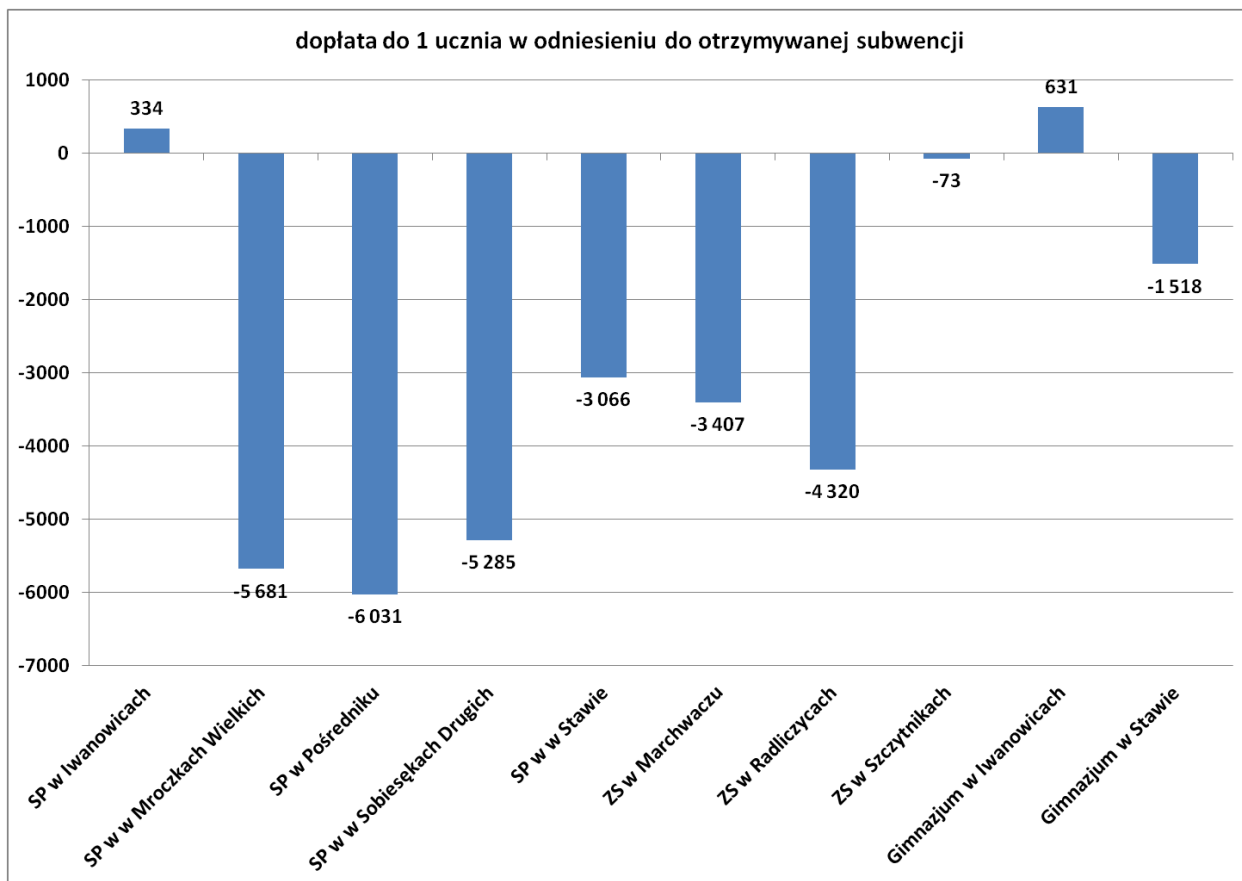
Istotną miarą efektywności wykorzystania subwencji przypadającej na daną szkołę jest dokonanie porównania jak kształtują się wielkości – subwencja na szkołę i na 1 ucznia oraz wydatki na szkołę i wydatki na 1 ucznia.

Wykres 2.4. Porównanie kosztów i dochodów oświatowych w podziale na szkoły (2011)

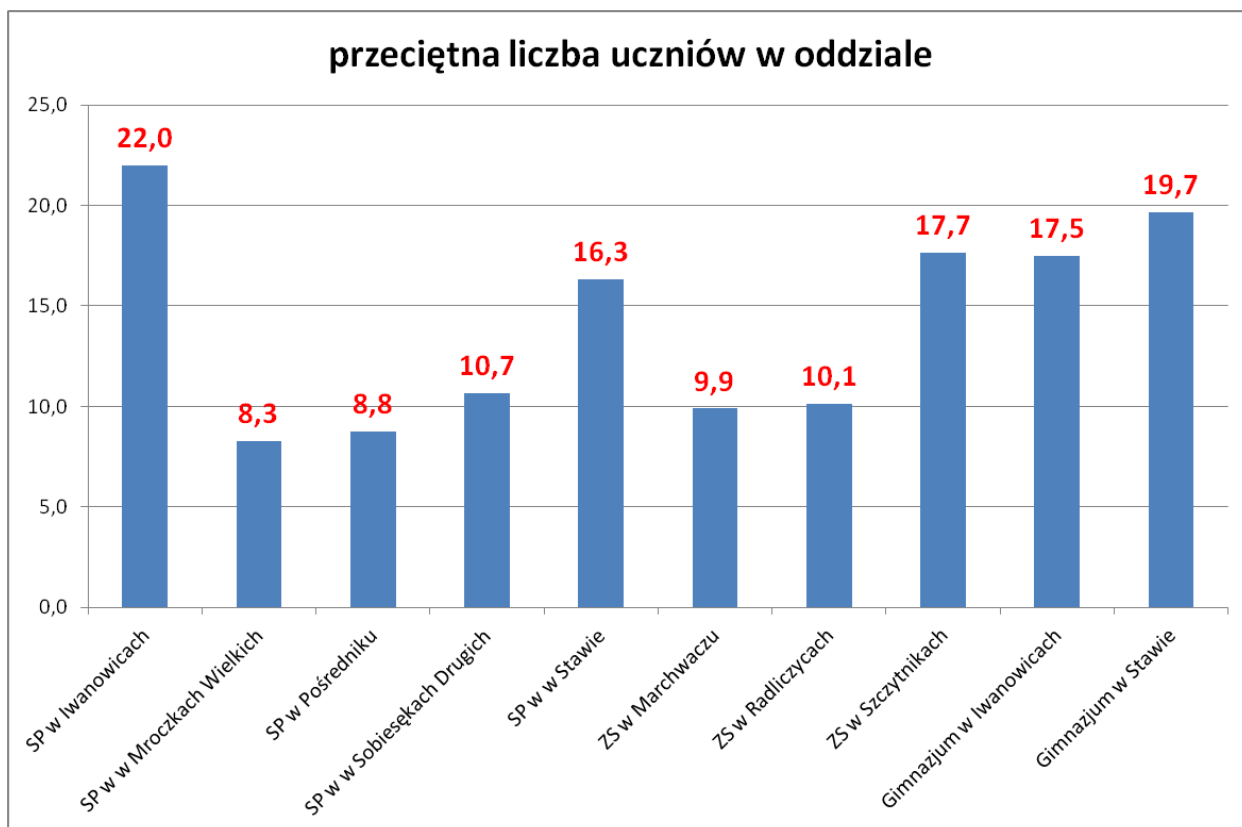

Wykres 2.5. Dopłata do 1 ucznia w podziale na szkoły (2011)

Wykres 2.6. Porównanie liczby uczniów w przeliczeniu na 1 oddział 2011/2012

Porównując liczbę uczniów w oddziałach, widać duże zróżnicowanie liczby dzieci w różnych szkołach. Różnice między szkołami z najliczniejszymi oddziałami, a najmniej licznymi oddziałami przekraczają 100%. Najmniej liczne oddziały, a co się z tym wiąże – szkoły najdroższe w utrzymaniu w przeliczeniu na 1 ucznia to: SP w Mroczkach Wielkich, Sobiesękach Drugich oraz Pośredniku. Również liczba nauczycieli zatrudnionych w małych szkołach jest wyraźnie wyższa w przeliczeniu na liczbę uczniów, niż w szkołach większych.

Dodatkowo, część zatrudnionych nauczycieli na etaty cząstkowe i niska liczba godzin nadliczbowych sprawia, iż Gmina ponosi wydatki na dodatki na wyrównywanie nauczycielom pensji do tzw. średniej.

Do dalszych rozważań założono, iż odsetek nauczycieli z poszczególnymi stopniami awansu zawodowego będzie ulegał stopniowemu zwiększaniu w kolejnych latach. Nauczyciele zatrudnieni na terenie Gminy Szczytniki będą zwiększali swoje kwalifikacje w okresie zbliżonym do określonych w przepisach. W przypadku wzrostu stopni awansu zawodowego (a co za tym idzie – wzrostu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) – wzrosną wydatki z budżetu Gminy. **Przykładowo - różnica dla pracodawcy przy awansie nauczyciela z mianowanego na dyplomowanego wynosi ok. 10-15 tys. zł rocznie (wynagrodzenia z narzutami). Różnica ta jest częściowo uwzględniana poprzez zmianę wskaźnika korygującego subwencji Di.**

Podobnie jak w wielu polskich samorządach, problemem finansowym oraz organizacyjnym w zarządzaniu oświatą w Gminie Szczytniki są tzw. „urlopy na poratowanie zdrowia nauczyciela”.

Urlop na poratowanie zdrowia to przywilej, z którego mogą skorzystać wyłącznie nauczyciele oraz kilka innych grup zawodowych (np. sędziowie). Prawo do uzyskania takiego urlopu uzależnione jest jednak od spełnienia kilku warunków. Możliwość udania się na urlop dla poratowania kondycji psychofizycznej przysługuje nauczycielom, którzy podlegają postanowieniom ustawy z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela.

Urlop zdrowotny przysługuje nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze godzin na czas nieokreślony, o ile jego staż pracy w szkole wynosi co najmniej 7 lat. Pracodawca (dyrektor) zobowiązany jest więc przede wszystkim zweryfikować, czy długość okresu zatrudnienia umożliwia udzielenie urlopu podwładnemu. Wolnego dla poratowania zdrowia zawsze udziela

dyrektor szkoły. Jednorazowo nie może przyznać urlopu dłuższego niż rok. Dyrektor może udzielić temu samemu nauczycielowi kolejnego urlopu dla poratowania zdrowia, ale nie wcześniej niż po upływie roku od dnia zakończenia poprzedniego. **Łączny wymiar takiego urlopu w okresie całego zatrudnienia nie może przekraczać trzech lat.**

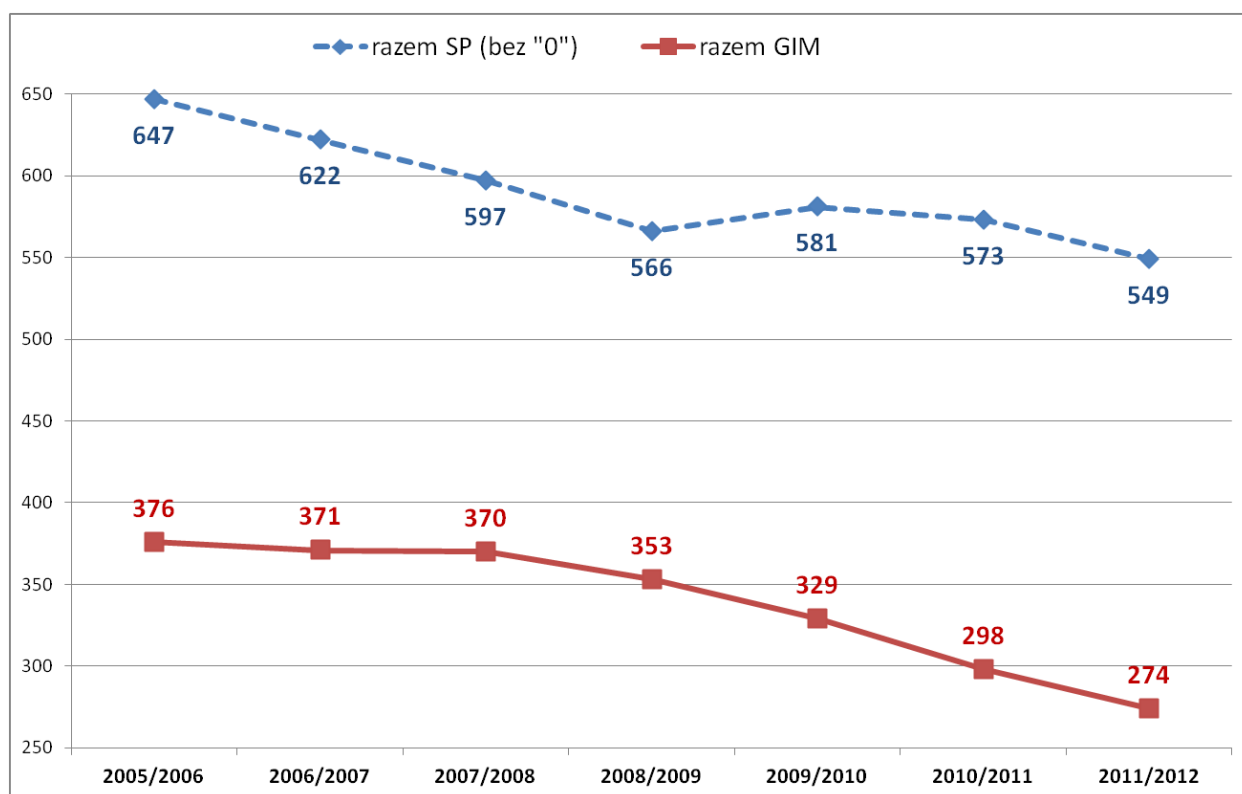
Dyrektor wyraża zgodę na dni wolne na podstawie orzeczenia lekarskiego, na którym lekarz rodzinny leczący nauczyciela musi stwierdzić konieczność udzielenia wspomnianego urlopu.

W trakcie urlopu zdrowotnego trzeba wypłacać nauczycielowi co miesiąc pensję zasadniczą oraz dodatek za wysługę lat. A także inne świadczenia pracownicze. Dyrektor szkoły ma jednak prawo żądać, aby w czasie takiej specyficznej kuracji pracownik nie podejmował innej działalności zarobkowej ani nie nawiązywał stosunku pracy z innym pracodawcą. Pensja nauczyciela przebywającego na omawianym urlopie jest finansowana z budżetu gminy, a gmina nie otrzymuje z tego tytułu żadnej rekompensaty z ZUS, czy MEN.

W Gminie Szczytniki corocznie 1-3 nauczycieli przebywało na urlopie dla poratowania kondycji psychofizycznej.

3. PROJEKCJA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU OŚWIATOWEGO GMINY SZCZYTNIKI W LATACH 2011-2017 – WARIANT BEZ PRZEPROWADZENIA REFORMY SYSTEMU OŚWIATOWEGO

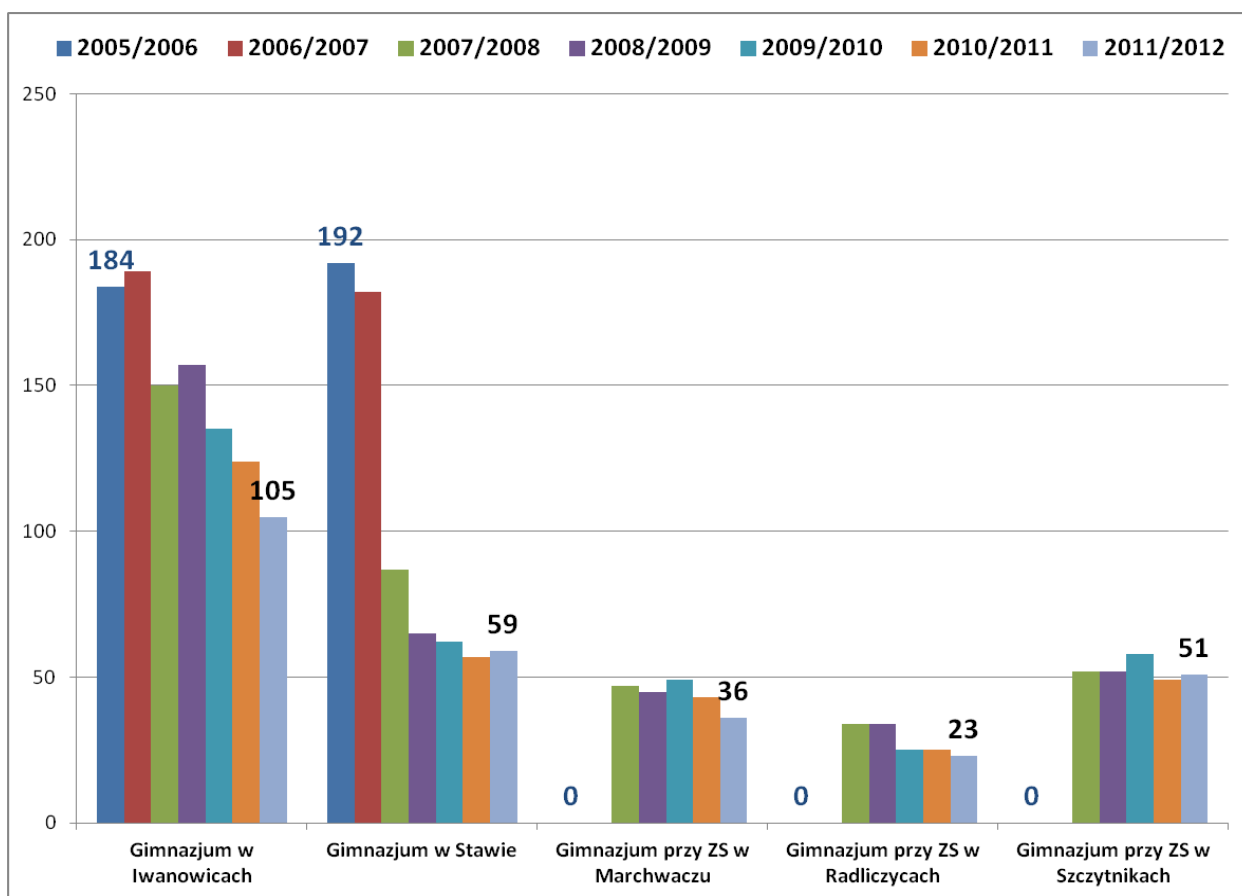
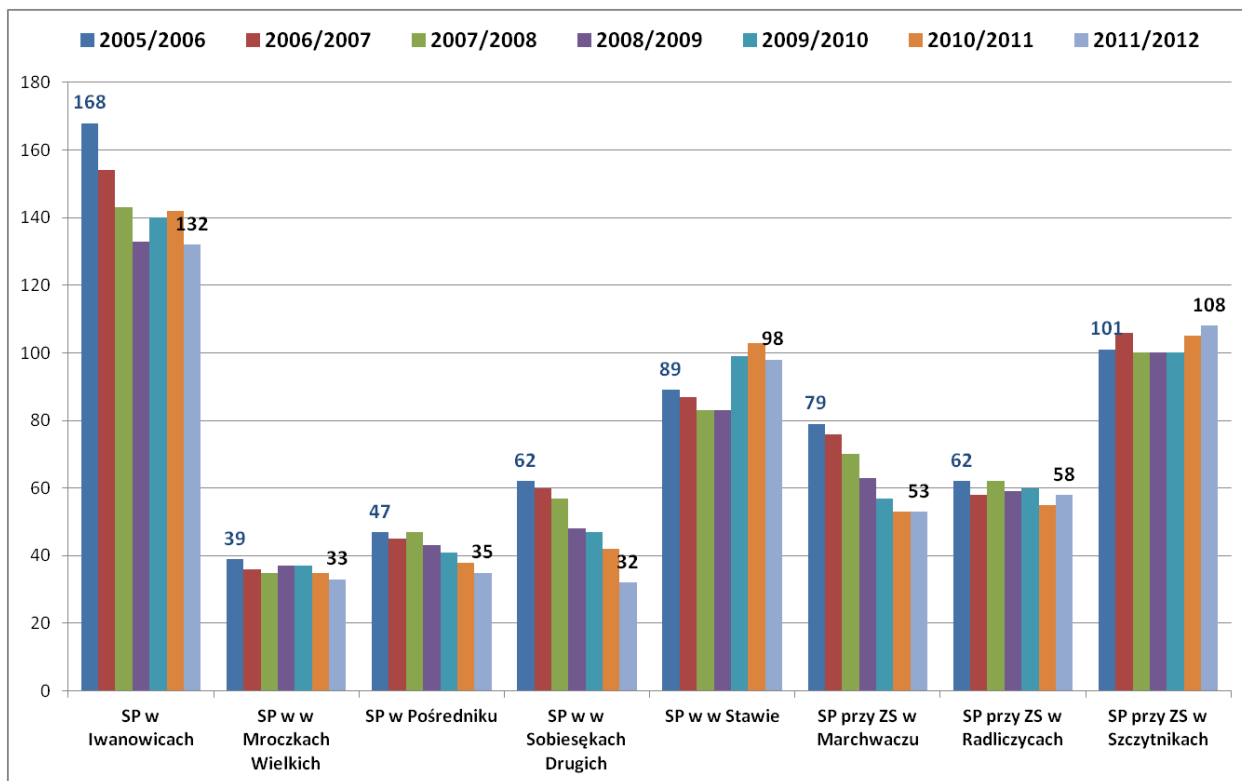
Wykres 3.1. Łączna liczba uczniów w szkołach Gminy Szczytniki w latach 2005-2011

Jak widać na powyższym wykresie – w ostatnich 6 latach liczba dzieci, na które przysługuje subwencja oświatowa w szkołach Gminy Szczytniki zmalała o 98 w szkołach podstawowych oraz o 102 w gimnazjach. Ma to niekorzystne odzwierciedlenie w dochodach z tytułu subwencji (przyznawana jest na ucznia). Natomiast wydatki oświatowe mają w większości charakter mocno sztywny – niezależny od liczby uczniów (nauczyciel otrzymuje takie samo wynagrodzenie bez względu czy w klasie uczy się 5 czy 20 uczniów, koszty utrzymania bieżącego szkoły są również stałe).

Dla poszczególnych szkół sytuacja dotycząca liczby uczniów kształtowała się następująco:

Wykres 3.2. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach Gminy Szczytniki w latach 2005-2011

Łączna liczba dzieci w szkołach Gminy Szczytniki w nadchodzących latach przedstawia się następująco:

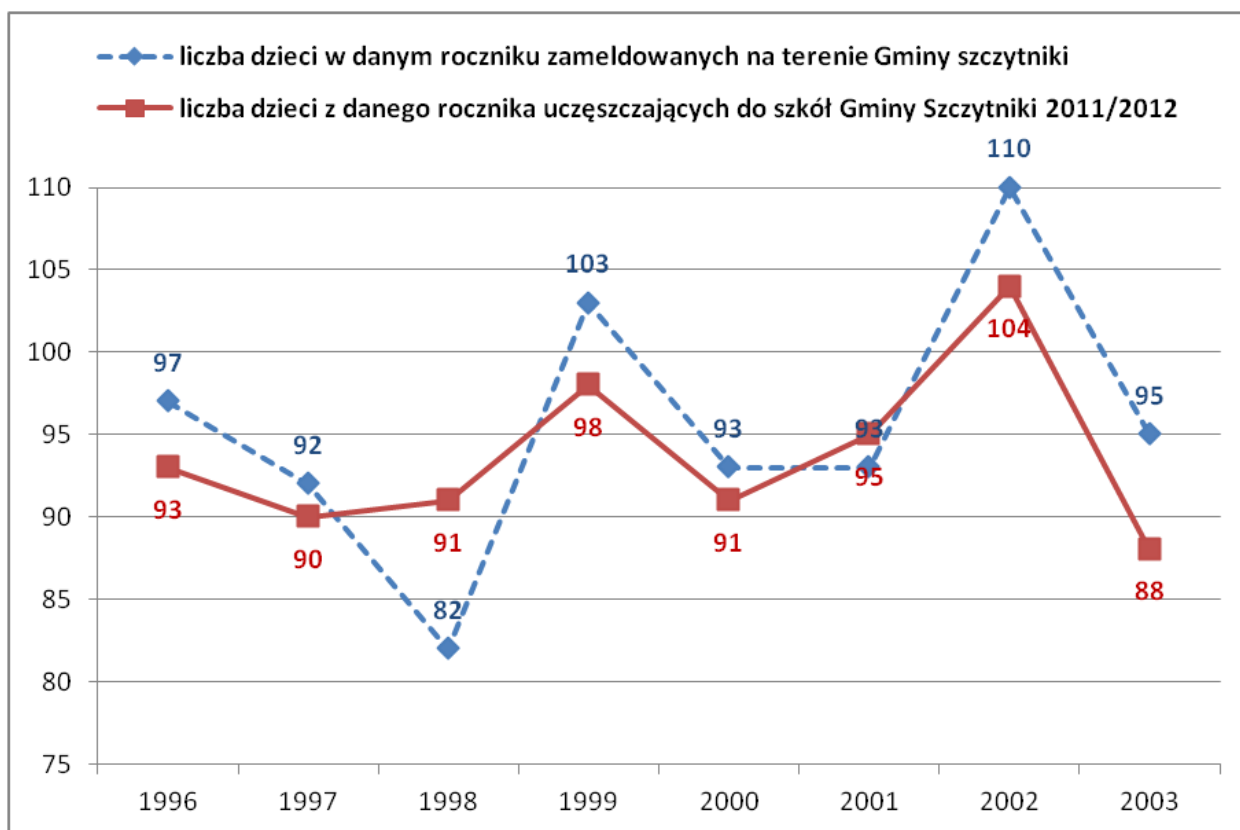
Tabela 3.1. Analiza urodzeń uczniów w poszczególnych latach a lata uczęszczania dziecka do szkoły

		Który rocznik, w której klasie (klasa 7 = 1 GIM, klasa 8 = 2 GIM, klasa 9 = 3 GIM)						
	liczba dzieci zameldowanych w danym roczniku na terenie Gminy	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2016/2017
1996	97	9						
1997	92	8	9					
1998	82	7	8	9				
1999	103	6	7	8	9			
2000	93	5	6	7	8	9		
2001	93	4	5	6	7	8	9	
2002	110	3	4	5	6	7	8	9
2003	95	2	3	4	5	6	7	8
2004	68	1	2	3	4	5	6	7
2005	87		1	2	3	4	5	6
2006	82			1	2	3	4	5
2007	83				1	2	3	4
2008	89					1	2	3
2009	88						1	2
2010	93							1

Tabela 3.2. Liczba dzieci zameldowanych w danym roczniku na terenie Gminy Szczytniki, a liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Szczytniki (2011/2012)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
liczba dzieci w danym roczniku zameldowanych na terenie Gminy Szczytniki	97	92	82	103	93	93	110	95	68
liczba dzieci z danego rocznika uczęszczających do szkół Gminy Szczytniki 2011/2012	93	90	91	98	91	95	104	88	66
%	96%	98%	111%	95%	98%	102%	95%	93%	97%

Wykres 3.3. Liczba dzieci zameldowanych w danym roczniku na terenie Gminy Szczytniki, a liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Szczytniki (2011/2012)

Powyższa analiza wskazuje, iż w roku szkolnym 2011/2012 **ujemny bilans migracji do innych jednostek niż szkoły gminne wynosi około 20 uczniów rocznie we wszystkich rocznikach łącznie**. Pozostałe dzieci uczęszczają do szkół prowadzonych przez inne podmioty: szkoła specjalna oraz do szkół w innych gminach.

Do dalszych analiz przyjęto, że do szkół na terenie Gminy Szczytniki będzie uczęszczało corocznie tyle dzieci w roczniku ile jest zameldowanych na terenie Gminy w poszczególnych rocznikach.

Tabela 3.3. Liczba zameldowanych w poszczególnych rocznikach wg obwodów szkolnych

liczba dzieci zameldowanych wg miejscowości i obwodów szkolnych	2005	2006	2007	2008	2009	2010
SP w Iwanowicach	19	15	14	19	16	24
Antonin	0	0	4	1	0	1
Borek	0	0	1	1	0	0
Chojno 1-33	1	3	1	2	2	2
Daniel	0	0	0	0	0	1
Głównczyn	3	2	1	4	3	3
Górki	0	1	0	0	1	0
Iwanowice	6	5	2	5	8	7
Joanka	1	0	1	0	0	2
Kornelin	0	0	1	0	0	0
Korzekwin	2	2	0	1	0	2
Krzywda	4	0	0	2	1	0
Mała Gmina	0	0	0	0	0	0
Niemiecka Wieś	1	1	2	1	1	2
Pamiętków	1	0	1	0	0	2
Popów 7-13	0	0	0	1	0	0
Struzka	0	1	0	1	0	2
SP w Mroczkach Wielkich	5	2	9	1	4	2
Mroczki Wielkie	5	1	6	0	1	2
Tymieniec - Jastrząb	0	1	1	0	1	0
Tymieniec - Niwka	0	0	2	1	2	0
SP w Pośredniku	11	8	6	6	10	8
Bronibór	2	0	1	1	0	1
Guzdek	0	1	0	0	0	1
Kuczewola	5	4	4	4	5	3
Pośrednik	1	1	1	1	3	2
Włodzimierz	3	2	0	0	2	1
Helenów	0	0	0	2	0	1
Poręby	0	0	0	0	0	1
Sobiesęki Drugie	1	3	1	2	2	2
Sobiesęki Pierwsze	2	3	0	4	0	1
Sobiesęki Trzecie	3	4	2	3	3	2

liczba dzieci zameldowanych wg miejscowości i obwodów szkolnych	2005	2006	2007	2008	2009	2010
SP w w Stawie	14	9	14	14	13	14
Cieszyków	2	2	1	1	1	0
Kościany	0	0	0	1	0	1
Lipka	4	1	2	4	4	1
Staw	2	6	8	6	7	10
Tymieniec	1	0	1	2	0	1
Tymieniec-Dwór	1	0	1	0	1	1
Tymieniec Kąty	4	0	1	0	0	0
SP przy ZS w Marchwaczu	11	11	8	6	8	9
Grab	1	2	0	0	1	2
Krowica Zawodnia	3	6	4	5	4	5
Marchwacz	6	1	1	1	2	0
Marchwacz - Kolonia	1	1	2	0	1	0
Murowaniec	0	1	1	0	0	2
SP przy ZS w Radliczycach	5	9	10	12	9	14
Gorzuchy	1	3	1	0	2	3
Krowica Pusta	2	2	1	3	0	1
Pieńki	0	1	1	2	0	1
Radliczyce	2	1	7	5	6	7
Trzęsów	0	2	0	2	1	2
SP przy ZS w Szczytnikach	16	18	19	20	23	15
Chojno 34-41	1	4	2	1	1	0
Kobylarka	0	1	1	0	1	0
Marcjanów	1	3	1	5	3	5
Popów 1-6 i 16-114	2	6	7	4	5	5
Rudunki Szczytnickie	1	0	0	1	0	1
Szczytniki	11	4	8	9	13	4

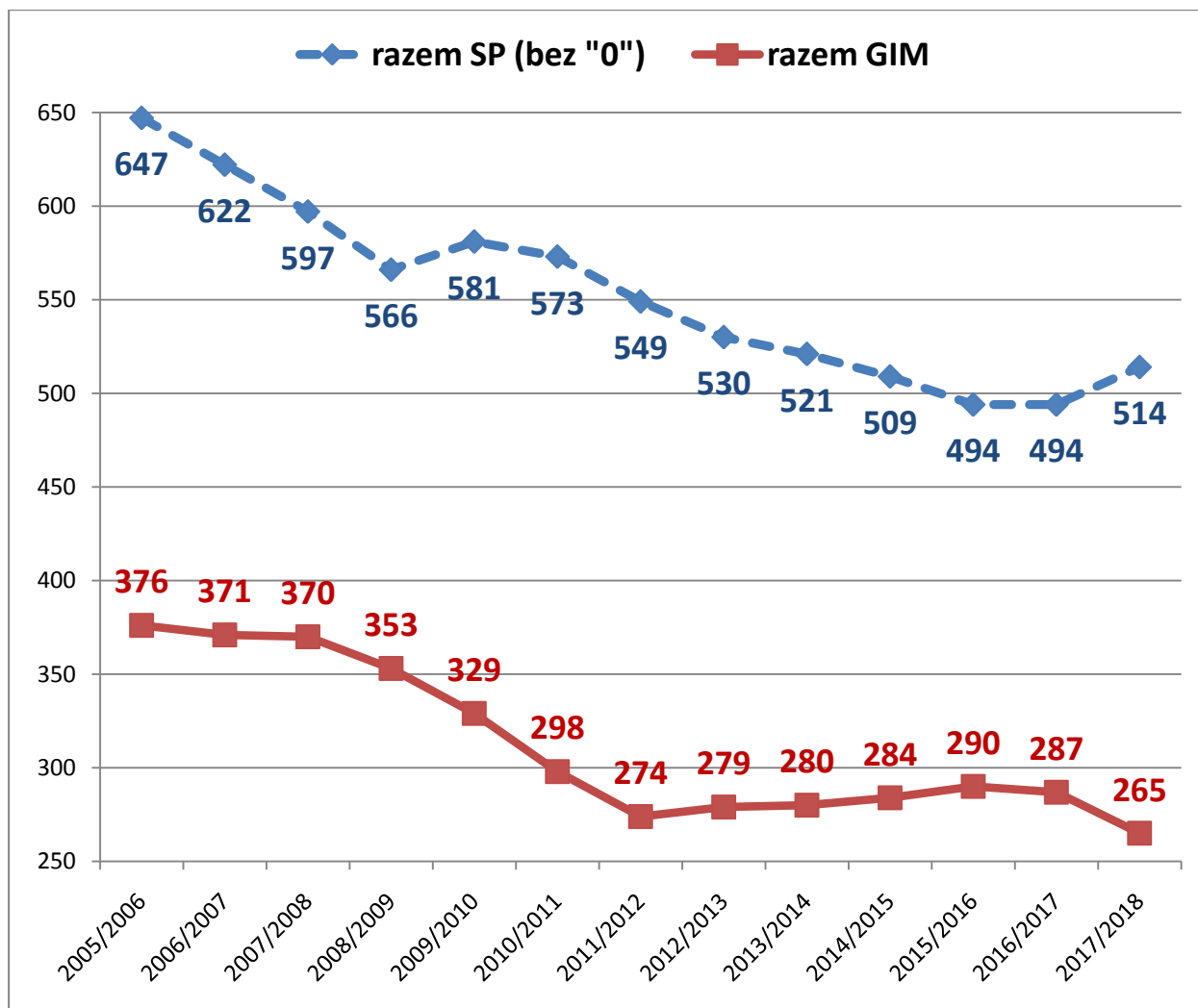
Tabela 3.4. Analiza urodzeń dzieci w poszczególnych latach a spodziewana łączna liczba uczniów w szkołach w Gminie

	liczba dzieci w klasie 1	liczba dzieci w klasie 2	liczba dzieci w klasie 3	liczba dzieci w klasie 4	liczba dzieci w klasie 5	liczba dzieci w klasie 6	liczba dzieci w 1 GIM	liczba dzieci w 2 GIM	liczba dzieci w 3 GIM	ŁĄCZNIE
2011/ 2012	73	88	104	95	91	98	91	90	93	823
2012/ 2013	79	73	88	104	95	91	98	91	90	809
2013/ 2014	80	81	73	88	104	95	91	98	91	801
2014/ 2015	81	82	81	73	88	104	95	91	98	793
2015/ 2016	87	83	82	81	73	88	104	95	91	784
2016/ 2017	86	89	83	82	81	73	88	104	95	781
2017/ 2018	91	88	89	83	82	81	73	88	104	779

Z przedstawionych danych wynika, iż liczba uczniów zarówno w szkołach podstawowych jak i w gimnazjach w ciągu najbliższych lat będzie spadała.

Wynika z tego, iż problemy finansowe gminnej oświaty, przy braku reformy, będą się nasilały (zapowiadane kolejne podwyżki wynagrodzeń dla nauczycieli w 2012 roku o ok. 3,8%). Będzie to powodowało niekorzystne skutki – skala dopłat z budżetu Gminy będzie wzrastała każdego roku.

Wykres 3.4. Prognozowana liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach Gminy Szczytniki do roku 2017/2018

Przewidywana liczba uczniów na terenie Gminy w najbliższych latach oraz zmiany wynagrodzeń nauczycieli znacząco wpłyną na dochody i koszty związane z funkcjonowaniem oświaty na terenie Gminy Szczytniki. Przybliżone wyniki projekcji zaprezentowano poniżej.

Tabela 3.5. Liczba uczniów w Gminie Szczytniki oraz poziom subwencji

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba uczniów w GIMNAZJUM	274	279	280	284	290	287	265
Liczba uczniów w SP	549	530	521	509	494	494	514
Łączna subwencja dla Gminy	6 353 535	6 498 336	6 692 677	6 893 197	7 090 850	7 345 565	7 611 625

Poniżej zaprezentowano wyniki symulacji finansowych dla budżetu Gminy Szczytniki w sytuacji gdy system oświaty będzie funkcjonował w kolejnych latach w układzie podobnym, jak obecnie. **Obliczenia jednoznacznie wskazują, że dopłaty do oświaty z budżetu Gminy będą rosły. Osiągną one w niedługim czasie prawie 5 mln zł, a wydatki bieżące na oświatę będą zbliżały się do 60% łącznych dochodów budżetu Gminy.**

Sytuacja taka może spowodować brak możliwości wyasygnowania z budżetu Gminy środków na realizację inwestycji w kolejnych latach, czy też nawet dopłacenia „wkładu własnego” w przypadku inwestycji realizowanych ze środków Unii Europejskiej. Dokładanie do bieżącego utrzymania oświaty tak wysokich kwot, zablokuje również inwestycje w dziedzinie oświaty.

Należy w tym miejscu wspomnieć, iż prowadzenie edukacji publicznej jest w tym momencie jest niewątpliwie najważniejszym zadaniem polskich gmin.

Ustawa o samorządzie gminnym nakłada jednak na gminy również kilkadziesiąt innych zadań, za realizację których gmina odpowiada i na które musi wyasygnować środki finansowe ze swojego budżetu. Najważniejsze zadania obejmują tak istotne dla lokalnej wspólnoty sprawy:

- utrzymania gminnych dróg, ulic, mostów, placów,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę,
- kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych,
- utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych, mieszkań socjalnych,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,,
- zapewnienia ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami,
- ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- promocji gminy,
- i wiele innych...

Przeznaczenie coraz większej części budżetu Gminy Szczytniki na zadanie prowadzenia edukacji publicznej, pozbawia możliwości zapewnienia realizacji innych, również ważnych dla społeczeństwa zadań.

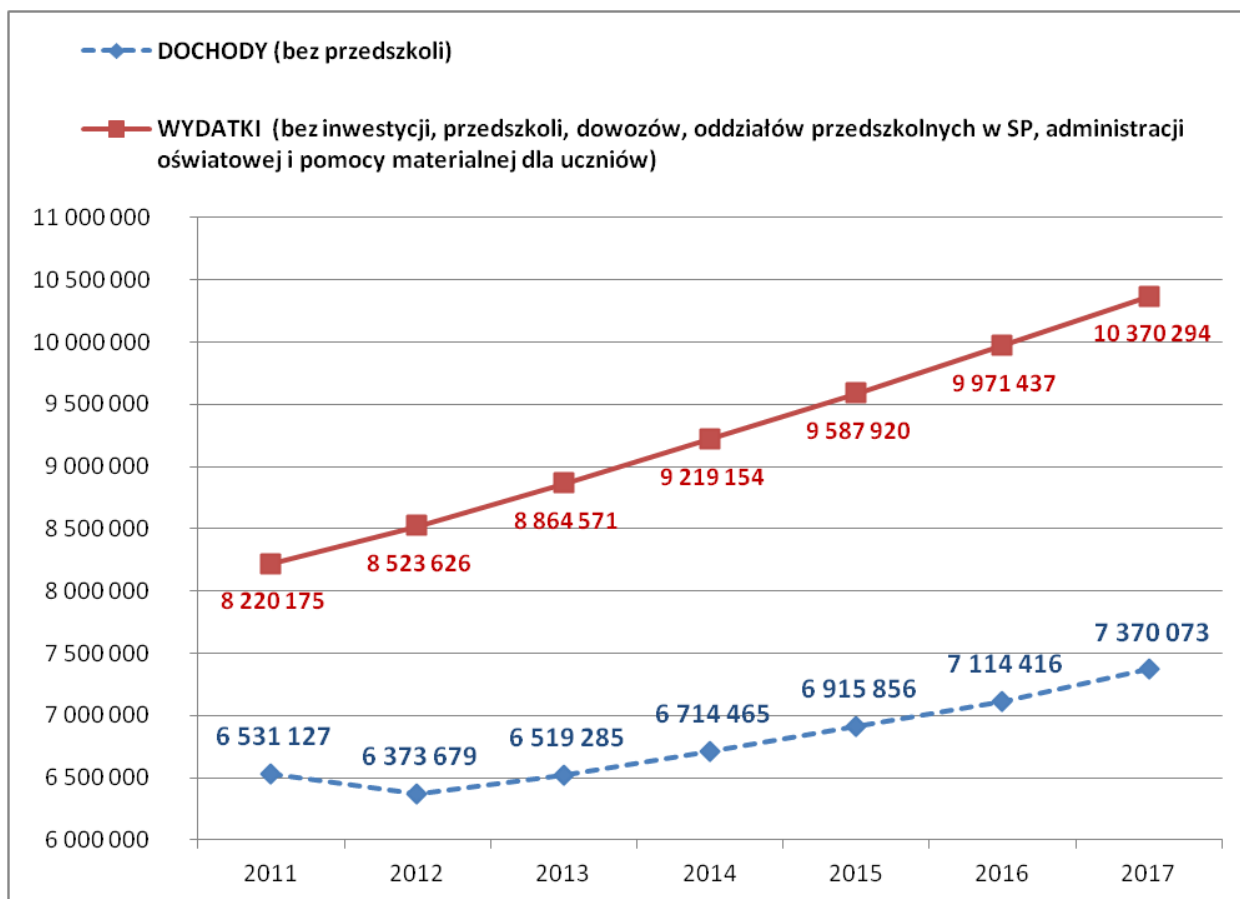
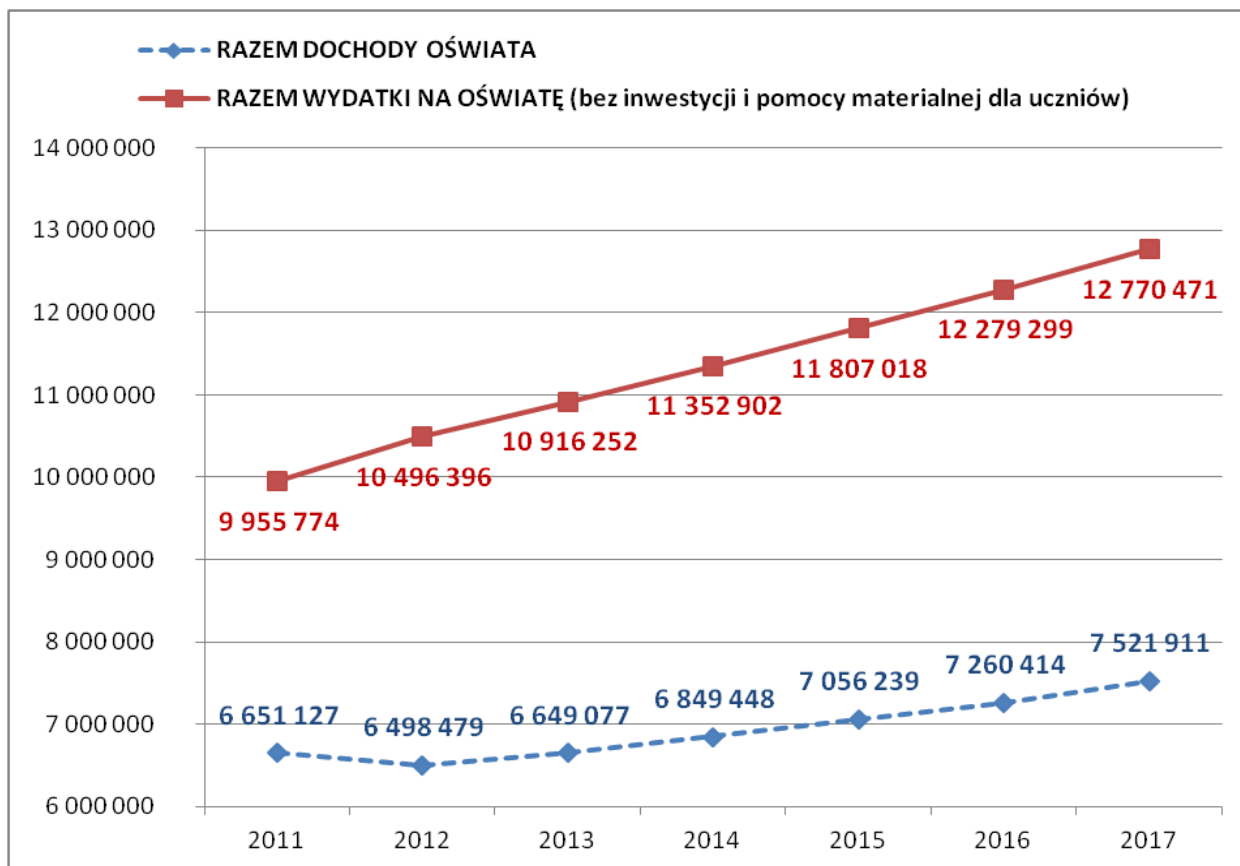
Sytuacja taka pozbawi Gminę Szczytniki możliwości rozwojowych, a jedyną możliwością ratowania gminnego budżetu pozostanie podniesienie do maksymalnych stawek podatków lokalnych (m.in. od nieruchomości, od środków transportu, rolnego, leśnego). W takiej sytuacji mieszkańcy całej Gminy Szczytniki poprzez zwiększoną daninę publiczną, będą w jeszcze większym stopniu partycypowali w kosztach utrzymania generujących coraz większe koszty gminnych placówek oświatowych.

Dodatkowo nowa Ustawa o finansach publicznych narzuciła na gminę nowe zasady ustalania budżetu gminy od roku 2011. Rada Gminy nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące. Wynika z tego, że prawnie zabronione jest zaciąganie jakichkolwiek zadłużeń na pokrycie wydatków bieżących gminy.

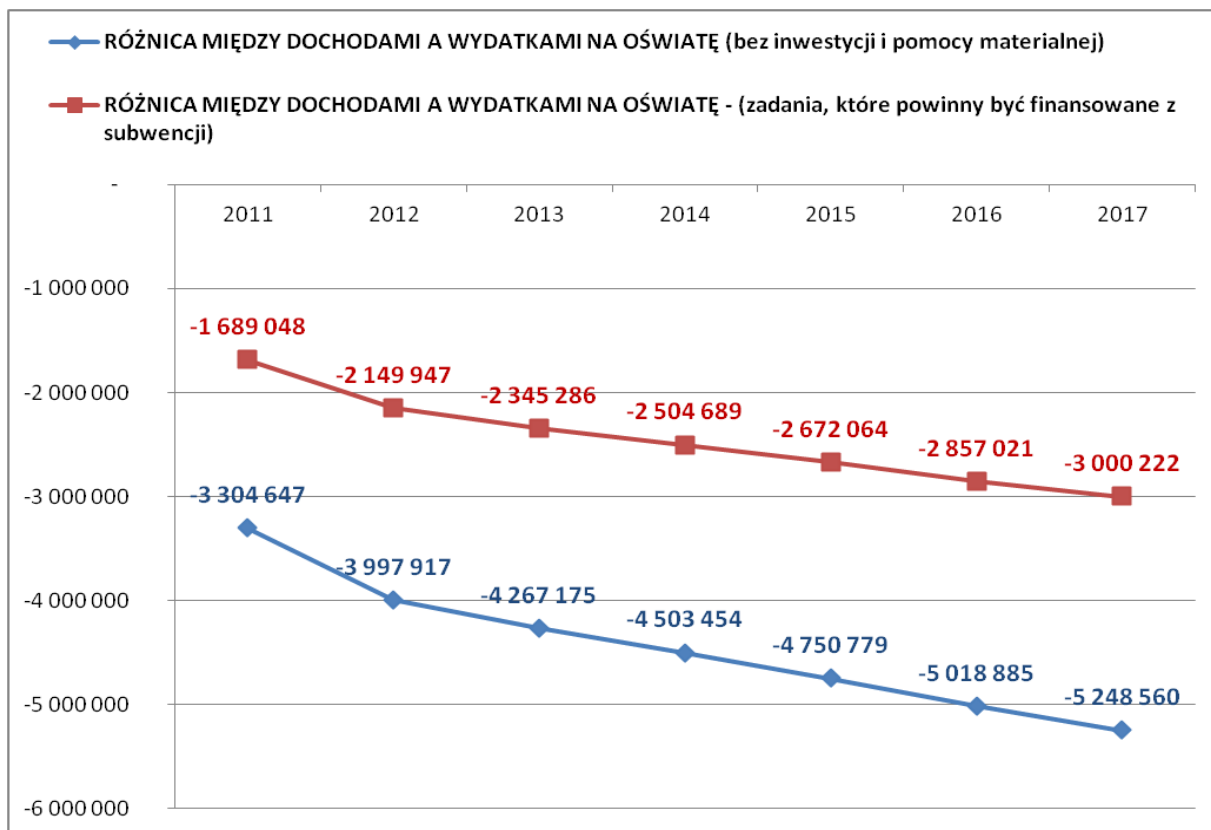
Dokonując poniższych symulacji przyjęto podstawowe założenia:

- dochody z subwencji oświatowej uzależnione są corocznie od spodziewanej liczby uczniów w poszczególnych rodzajach szkół. Założono (zgodnie z wytycznymi budżetu państwa), iż subwencja w przeliczeniu na 1 ucznia będzie rosła corocznie o ok. 4%,
- wydatki (zarówno na koszty osobowe, jak i rzeczowe) corocznie będą wzrastały o 4% (zgodnie z planami budżetu państwa odnośnie podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli w kolejnych latach),
- w symulacjach nie uwzględniono niezbędnych inwestycji w budynki oświatowe, gdyż ich uwzględnienie zakłócałoby czytelność prognoz.

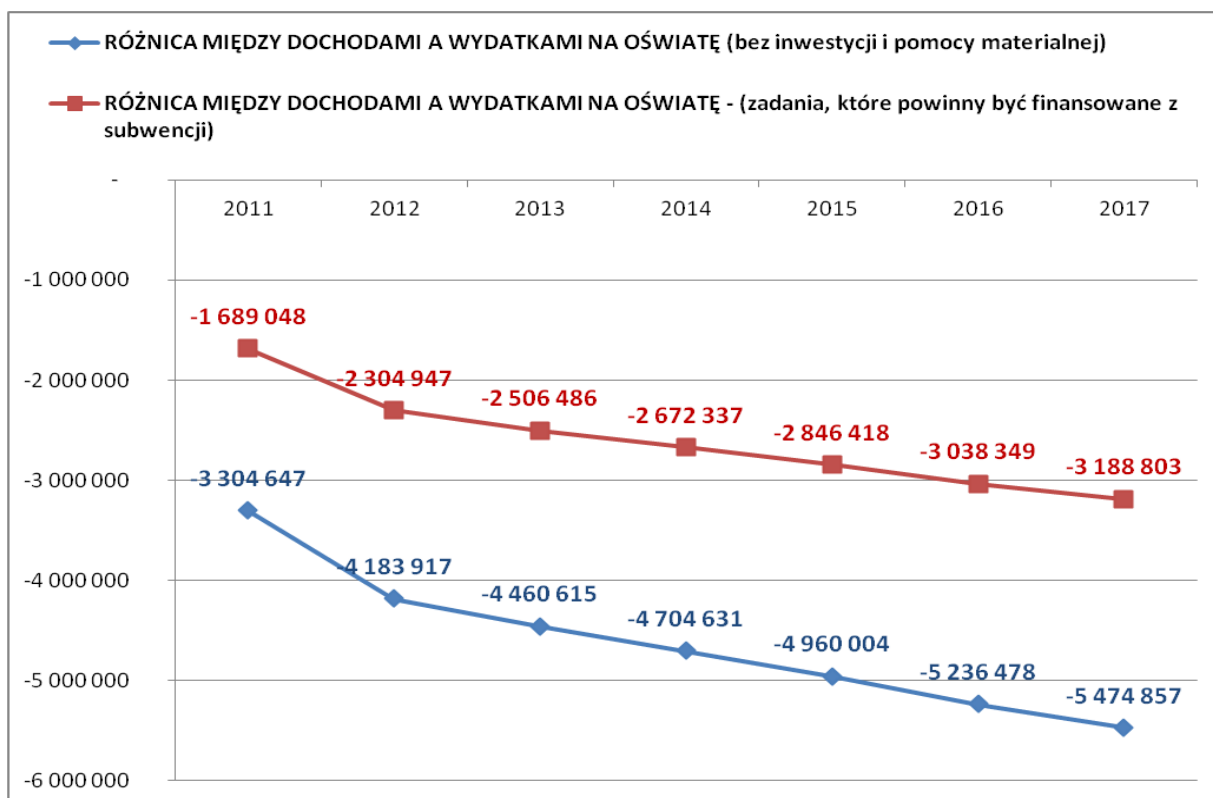
Wykres 3.5. Projektcja dochodów i wydatków na oświatę w Gminie Szczytniki

Wykres 3.6. *Projekcja deficytu dochodów i wydatków na oświatę w Gminie Szczytniki*

Wykres 3.7. *Projekcja deficytu dochodów i wydatków na oświatę w Gminie Szczytniki, po uwzględnieniu wzrostu składki rentowej o 2% od 2012 r.*

4. PROJEKCJA ZMIAN W FUNKCJONOWANIU SYSTEMU OŚWIATOWEGO GMINY SZCZYTNIKI I OCENA EFEKTÓW

4.1. Podstawowe problemy oświaty w Gminie Szczytniki

Na podstawie powyższych analiz, można zdiagnozować najważniejsze problemy systemu oświaty Gminy Szczytniki:

- Znaczący spadek liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę Szczytniki w ostatnich latach.
- Malejąca liczba uczniów przypadających na 1 oddział.
- Ujemny bilans - około 20 dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Szczytniki uczęszcza do szkół poza Gminą Szczytniki – co sprawia, że subwencja na tych uczniów kierowana jest do budżetu innych jednostek.
- Niekorzystne rozmieszczenie przestrzenne szkół na mapie Gminy – część szkół położona blisko siebie, część szkół położona przy granicach Gminy.
- Zbyt małe oddziały w stosunku do subwencji.
- Nauczyciele na rocznych urloпах zdrowotnych.
- Niezbędne inwestycje w budynki szkół.
- Brak sal gimnastycznych przy części szkół.
- Dynamicznie rosnący udział wydatków na oświatę w budżecie Gminy Szczytniki, ograniczenie środków na inwestycje, zagrożenie bankructwem Gminy

Niniejsza analiza stanu obecnego gminnej oświaty, jak również identyfikacja podstawowych problemów, zmuszają do sformułowania odpowiednich planów naprawczych. Będą to warianty zmian możliwe do przeprowadzenia, mające przynieść zahamowanie wzrostu wydatków ponoszonych na oświatę, a być może również zmniejszenie wydatków w stosunku do ponoszonych obecnie.

4.2. Warianty reorganizacji sieci szkół na terenie Gminy Szczytniki

Jak wskazała analiza przeprowadzona w niniejszym opracowaniu – przyzwolenie na funkcjonowanie gminnej oświaty bez przeprowadzenia zmian, spowoduje coraz większe problemy budżetu Gminy, obliczenia wskazują, iż w kolejnych latach dopłaty Gminy Szczytniki do placówek oświatowych będą rosły.

Ze względu na konieczność wprowadzenia natychmiastowych zmian – zaproponowano kilka wariantów możliwych do przeprowadzenia oraz wyliczono przybliżone efekty ekonomiczne każdego rozwiązania – ich wpływ na budżet Gminy Szczytniki.

Zgodnie z przepisami - **wdrożenie reformy jest możliwe najszybciej od września 2012 r.**

Poniżej zaprezentowano warianty mogące przynieść zmniejszenie dopłat z budżetu Gminy w stosunku do subwencji oświatowej oraz trwale wpływające na poprawę finansów gminnej oświaty w obliczu zmian demograficznych.

WARIANT I – „RADYKALNY” ZMIAN W SIECI SZKÓŁ

(bilansujący koszty i dochody oświatowe)

Funkcjonowanie w Gminie 2 gimnazjów

(Szczytniki oraz Radliczyce)

oraz 3 SP

(Marchwacz, Staw, Iwanowice)

Skutki organizacyjne zmian w sieci szkół – WARIANT I

- A) Likwidacja Gimnazjum w Marchwaczu,
- B) Likwidacja Gimnazjum w Stawie
- C) Likwidacja Gimnazjum w Iwanowicach
- D) Likwidacja SP w Szczytnikach
- E) Likwidacja SP w Radliczycach
- F) Likwidacja SP w Pośredniku,
- G) Likwidacja SP w Sobiesękach
- H) Likwidacja SP w Mroczkach

Skutki ekonomiczne zmian w sieci szkół – WARIANT I

Dzięki takiemu rozwiązaniu udałoby się zbilansować wydatki oświatowe – subwencja pokryłaby niezbędne wydatki na utrzymanie szkół podstawowych i gimnazjów. Gmina finansowałaby z własnych środków tylko przedszkola.

WARIANT „II” ZMIAN W SIECI SZKÓŁ

A) Likwidacja SP w Pośredniku,

B) Likwidacja SP w Sobiesękach

C) Likwidacja SP w Mroczkach

Skutki organizacyjne zmian w sieci szkół – WARIANT II

Zmiana organizacji placówek – uczniowie z likwidowanych obwodów szkół będą dowożeni do najbliższych większych szkół podstawowych.

Skutki ekonomiczne zmian w sieci szkół – WARIANT II

Suma oszczędności uzyskanych dla WARIANTU II wyniesie szacunkowo dla roku 2013 około 1,7-1,9 mln zł rocznie (po uwzględnieniu dowozów dzieci do szkół).

WARIANT „III” ZMIAN W SIECI SZKÓŁ

A) Przekształcenie SP w Pośredniku w filię ZS Szczytniki

(w Pośredniku klasy 0-III)

B) Przekształcenie SP w Sobiesękach w filię SP Iwanowice

(w Sobiesękach klasy 0-III)

C) Przekształcenie SP w Mroczkach w filię ZS Radliczyce

(w Mroczkach klasy 0-III)

Skutki organizacyjne zmian w sieci szkół – WARIANT III

Zmiana organizacji placówek – dzieci z klas IV-VI będą dowożone do odpowiednich SP.

Skutki ekonomiczne zmian w sieci szkół – WARIANT III

Wariant ten pozwoli zaoszczędzić przede wszystkim na mniejszej liczbie oddziałów.

Suma oszczędności uzyskanych dla WARIANTU III wyniesie szacunkowo dla roku 2013 około 0,9-1,0 mln zł rocznie. Założeniem jest dalsze łączenie klas w małych szkołach.

WARIANT „IV” ZMIAN W SIECI SZKÓŁ

*Zmiana obwodu GIM w Iwanowicach oraz GIM w Szczytnikach
(dzieci z dotychczasowego obwodu SP Pośrednik do GIM w Szczytnikach)*

Skutki organizacyjne zmian w sieci szkół – WARIANT IV

Przesunięcie obwodów Gimnazjum w Iwanowicach oraz Gimnazjum w Szczytnikach pozwoliłoby otwierać rocznie 1 ciąg nauczania w roczniku w Gimnazjum w Iwanowicach, zamiast dotychczasowych 2 oddziałów w roczniku.

W Gimnazjum w Szczytnikach nadal otwierany byłby 1 oddział w roczniku.

Skutki ekonomiczne zmian w sieci szkół – WARIANT IV

Suma oszczędności uzyskanych dla WARIANTU IV wyniesie szacunkowo dla roku 2013 około 400-450 tys. zł rocznie.

WARIANT „V” ZMIAN W SIECI SZKÓŁ

*Utworzenie Zespołów Szkolno-Przedszkolnych:
Przedszkole + Szkoła Podstawowa + Gimnazjum*

IWANOWICE

STAW

Skutki ekonomiczne zmian w sieci szkół – WARIANT V

Oszczędności: mniej pracodawców dla nauczycieli (mniejsze dopłaty do tzw. średnich wynagrodzeń), mniej etatów funkcyjnych (+ zniżki godzin), mniej osób obsługi.

Łatwiejsze zarządzanie placówkami, wzmocnienie szkół.

Suma oszczędności uzyskanych dla WARIANTU V wyniesie szacunkowo od roku 2013 około 100-200 tys. zł rocznie.

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Jak wskazano powyżej, analizując sytuację budżetową Gminy Szczytniki - zmiany w sieci szkół są krokiem, którego celem jest uzdrowienie finansów gminnej oświaty, przy zachowaniu optymalnej sieci szkół w Gminie – z jednej strony pod względem ekonomicznym, a z drugiej – dającej dzieciom możliwości kształcenia na wysokim poziomie w dobrze zorganizowanych szkołach.

Oszczędności osiągnięte dzięki zmianom zaproponowanym w każdym z wariantów przedstawionych powyżej są krokiem w dobrym kierunku w celu uzdrowienia finansów gminnej oświaty i zapewnienia Gminie Szczytniki możliwości finansowych dla prowadzenia niezbędnych inwestycji.

Podsumowując efekty proponowanej do wdrożenia reformy:

- Nastąpi dociążenie obiektów szkół, co przyniesie poprawę wskaźników liczby dzieci na oddział.
- Bardziej sprawiedliwy podział subwencji przypadającej na 1 ucznia – kosztem finansowania większych szkół nie będą finansowane szkoły małe.
- Wyjście naprzeciw zmianom demograficznym – znaczący spadek liczby uczniów w szkołach w ostatnich latach.
- Zwiększenie możliwości doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny poprzez zwiększenie możliwości finansowych Gminy w wyniku realizacji zmian.
- Zwiększenie możliwości organizacji w szkołach gminnych większej liczby zajęć pozalekcyjnych, kółek zainteresowań, itp. – poprzez zwiększenie możliwości finansowych Gminy.
- Poprawa stanu obiektów szkolnych w perspektywie wieloletniej, ze względu na większe kwoty dostępne na inwestycje w budżecie Gminy.

Sugerowanym wariantem reformy gminnej sieci placówek oświatowych jest wariant „III” - przekształcenie małych SP w filie oraz obniżenie poziomu organizacyjnego do klas 0-III (z klasami łączonymi) oraz wariant „IV”, czyli zmiana obwodów Gimnazjum w Iwanowicach i Szczytnikach i wariant „V” - utworzenie Zespołów w Iwanowicach i Stawie. W wyniku przeprowadzenia takich zmian, roczna oszczędność osiągnęłaby poziom około 1,4-1,6 mln zł i pozwoli zahamować gwałtowny wzrost dopłat do utrzymania placówek oświatowych. Mimo tego, w kolejnych latach Gmina będzie nadal dopłacała wysokie kwoty do utrzymania oświaty w stosunku do otrzymywanej subwencji oświatowej.

Uwagi końcowe:

1. O wyborze szkoły dla dziecka decydują rodzice (w miarę dostępnych miejsc w poszczególnych placówkach po przyjęciu dzieci z obwodu szkoły). Może to spowodować nieznaczne różnice w ilości dzieci przyjętych do obliczeń na poszczególne szkoły. Będą to różnice minimalne mieszczące się w granicach błędu.
2. Obliczenia zawarte w niniejszym opracowaniu pokazują raczej skalę możliwych oszczędności uzyskanych dzięki przeprowadzonej reorganizacji, niż bardzo dokładne wartości. Niewielkie zmiany mogą być spowodowane m.in.:
  - migracjami na teren gminy i z terenu gminy,
  - uczęszczaniem dzieci zamieszkałych w Gminie Szczytniki do szkół w gminach ościennych lub tendencją odwrotną
  - różnym tempem zwiększania stopnia awansu zawodowego nauczycieli,
  - zmianami w podstawach programowych i związaną z tym zmianą liczby godzin lekcyjnych,
  - liczbą dzieci z każdego rocznika, które nie uzyskują promocji do wyższej klasy,
  - liczbą dzieci z każdego rocznika, które będą objęte kształceniem w klasach specjalnych,
  - liczbą nauczycieli korzystających corocznie z urlopów zdrowotnych,
3. Niewątpliwie bardzo istotna jest coroczna dokładna analiza liczby urodzeń dzieci wg obwodów szkolnych, aby z wyprzedzeniem podejmować działania mające zapobiegać nadmiernemu wzrostowi wydatków oświatowych generowanych przez niewielkie liczebnie oddziały.
4. Należy promować szkoły gminne wśród mieszkańców Gminy Szczytniki, a także gmin sąsiednich. Zapewnienie wysokiej konkurencyjności i wysokiego poziomu nauczania w gminnych placówkach oświatowych, powinno ograniczyć problem uczęszczania dzieci do szkół zlokalizowanych na terenie innych gmin, a także może przyczynić się do pozyskania dzieci z gmin sąsiednich.
5. Należy corocznie szczegółowo analizować arkusze organizacyjne szkół, przede wszystkim w celu zapobiegania dopłatom do „średnich wynagrodzeń”.
Należy dążyć do sytuacji, gdy każdy nauczyciel w poszczególnych grupach awansu zawodowego posiada przeciętnie na terenie gminy 3-5 godzin nadliczbowych. Pozwoli to uniknąć dopłat do średnich wynagrodzeń.

SPIS TABEL

Tabela 2.1. Podstawowe dane o szkołach	19
Tabela 2.2. Dochody budżetu Gminy Szczytniki z tytułu działalności oświatowej	46
Tabela 2.3. Wydatki budżetu Gminy Szczytniki na działalność oświatową (bez inwestycji)	46
Tabela 2.4. Deficyt środków na prowadzenie działalności oświatowej w Gminie Szczytniki (bez inwestycji)	47
Tabela 3.1. Analiza urodzeń uczniów w poszczególnych latach a lata uczęszczania dziecka do szkoły	54
Tabela 3.2. Liczba dzieci zameldowanych w danym roczniku na terenie Gminy Szczytniki, a liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Szczytniki (2011/2012)	54
Tabela 3.3. Liczba zameldowanych w poszczególnych rocznikach wg obwodów szkolnych	56
Tabela 3.4. Analiza urodzeń dzieci w poszczególnych latach a spodziewana łączna liczba uczniów w szkołach w Gminie.....	58
Tabela 3.5. Liczba uczniów w Gminie Szczytniki oraz poziom subwencji.....	59

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1.1. Liczba urodzeń w Polsce – dane i prognoza GUS	13
Wykres 2.1. Dochody i wydatki Gminy Szczytniki z działalności oświatowej w latach 2005-2011	44
Wykres 2.2. Dochody i wydatki Gminy Szczytniki z działalności oświatowej - bez uwzględnienia przedszkoli i dowozów	45
Wykres 2.3. Deficyt środków budżetu Gminy Szczytniki na działalność oświatową	45
Wykres 2.4. Porównanie kosztów i dochodów oświatowych w podziale na szkoły (2011).....	48
Wykres 2.5. Dopłata do 1 ucznia w podziale na szkoły (2011)	49
Wykres 2.6. Porównanie liczby uczniów w przeliczeniu na 1 oddział 2011/2012	49
Wykres 3.1. Łączna liczba uczniów w szkołach Gminy Szczytniki w latach 2005-2011	52
Wykres 3.2. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach Gminy Szczytniki w latach 2005-2011	53
Wykres 3.3. Liczba dzieci zameldowanych w danym roczniku na terenie Gminy Szczytniki, a liczba dzieci uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Szczytniki (2011/2012)	55
Wykres 3.4. Prognozowana liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach Gminy Szczytniki do roku 2017/2018.....	59
Wykres 3.5. Projekcja dochodów i wydatków na oświatę w Gminie Szczytniki	62
Wykres 3.6. Projekcja deficytu dochodów i wydatków na oświatę w Gminie Szczytniki	63
Wykres 3.7. Projekcja deficytu dochodów i wydatków na oświatę w Gminie Szczytniki, po uwzględnieniu wzrostu składki rentowej o 2% od 2012 r.	63

ZAŁĄCZNIK 1 - PROCEDURA PRAWNA LIKWIDACJI PUBLICZNEJ SZKOŁY PROWADZONEJ PRZEZ JEDNOSTKĘ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

1. Podstawa prawna

Procedura prawna likwidacji szkoły została uregulowana w treści art. 59 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). Zgodnie z treścią tego przepisu szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu.

2. Decyzja organu prowadzącego

Decyzję o likwidacji podejmuje organ prowadzący szkołę lub placówkę. W świetle art. 5c pkt. 1 ww. ustawy, decyzję o likwidacji szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu podejmuje, w formie uchwały rada gminy. Organowi prowadzącemu nie wolno delegować tej kompetencji na inny organ; rada gminy nie może więc powierzyć swojego uprawnienia organowi wykonawczemu gminy.

3. Czynności podejmowane w związku z likwidacją

Od decyzji o likwidacji odróżnić należy czynności podejmowane w związku z likwidacją, wykraczające poza sferę prawa administracyjnego. Dotyczy to w szczególności czynności z zakresu prawa pracy (m.in. wypowiedzenia umów o pracę, stosunków pracy z mianowania, przenoszenia nauczycieli likwidowanej szkoły na ich wniosek w stan nieczynny itp.). Tych czynności dokonuje dyrektor likwidowanej szkoły jako osoba występująca w imieniu pracodawcy w stosunkach pracy.

Procedura likwidacji szkoły powinna rozpocząć się od podjęcia przez organ stanowiący organu prowadzącego uchwały o zamiarze likwidacji szkoły (art.59 ust. 1 w zw. z art.5c pkt. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)

Zadaniem wójta, burmistrza, prezydenta miasta jest przygotowanie projektu uchwały rady gminy w sprawie zamiaru likwidacji szkoły (art.30 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). Do projektu uchwały o zamiarze likwidacji szkoły winno być dołączone uzasadnienie. Obowiązek ten wynika z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. „Zasady techniki prawodawczej” (§131 w związku z § 142 i § 143 tegoż rozporządzenia). W uzasadnieniu uchwały winien znaleźć się szczegółowy opis przyczyn podjęcia decyzji o zamiarze likwidacji, dane dotyczące zapewnienia możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, informacje o organizacji i sposobie bezpłatnego dowozu, jak również informacje dotyczące spraw kadrowych nauczycieli i pracowników niepedagogicznych likwidowanej szkoły lub placówki.

4. Uchwała o zamiarze likwidacji

Zgodnie z art. 59 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.), **organ prowadzący podejmując zamiar likwidacji szkoły, jest zobowiązany co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić o takim zamiarze:**

- właściwego kuratora oświaty – datą, od której trzeba liczyć bieg sześciomiesięcznego terminu wskazanego w art. 59 ust.1 ustawy o systemie oświaty, jest dzień podjęcia uchwały o zamiarze likwidacji szkoły, nie zaś data wpłynięcia pisma w tej sprawie do kuratora oświaty,
- rodziców uczniów – ustawodawca miał na myśli skuteczne powiadomienie rodziców. Dowodem na skuteczne powiadomienie rodziców uczniów jest np. wysłanie indywidualnych zawiadomień za poświadczaniem odbioru.

Powiadomienie osób obecnych na zebraniu oraz skierowanie pisemnych zawiadomień do pozostałych rodziców uczniów czyni zadość wymaganiom, o których stanowi przepis art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Przepisy tej ustawy nie nakazują prowadzenia konsultacji ze wszystkimi mieszkańcami gminy.

5. Zagwarantowanie nauki dzieciom w szkole tego samego typu

Organ stanowiący samorządu terytorialnego będącego organem prowadzącym szkołę, podejmując decyzję o likwidacji szkoły, oprócz obowiązku konsultacji z określonymi podmiotami, musi kierować się w swym postępowaniu wskazanymi w treści ustawy wymogami. Organ prowadzący szkoły musi bowiem stworzyć organizacyjne warunki przyjęcia dzieci będących uczniami likwidowanej szkoły do innej szkoły tego samego typu.

Jeżeli wskutek likwidacji szkoły droga dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu wydłuży się ponad limit określony w art. 17 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, gmina ma obowiązek zapewnić im transport i opiekę lub zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w art. 17 ust. 3 ww. ustawy.

6. Opinia kuratora oświaty

Placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu opinii kuratora oświaty. **Opinia, o której mowa, nie musi być już pozytywna, ponieważ kuratorom oświaty została odebrana taka kompetencja.** Opinia nie jest także już wydawana w drodze postanowienia – tak jak to miało miejsce w poprzednio obowiązującym stanie prawnym.

7. Opinia związku zawodowego

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 79 poz. 854 ze zm.) organy samorządu terytorialnego obowiązane są do zasięgania opinii związków zawodowych odnośnie założeń i projektów aktów prawnych, o ile obejmują one zakres przedmiotowy działalności związku. W związku z zakresem działania związków zawodowych (reprezentowanie i obrona praw, interesów zawodowych i socjalnych pracowników), do zaopiniowania przez właściwe organy statutowe związku zawodowego powinien zostać skierowany także projekt uchwały o zamiarze likwidacji szkoły wraz z uzasadnieniem. Zaopiniowanie projektu jednej z uchwał (intencyjnej lub ostatecznej) wypełnia obowiązek, o którym mowa w art. 19 ust.2.

Naczelny Sąd Administracyjny, w uchwale z dnia 29 listopada 2010 r. (I OPS 2/10), nie wskazał, która z uchwał (o zamiarze, czy o likwidacji) podlega zaopiniowaniu. Jednakże zgodnie z tezą wyrażoną w uzasadnieniu **większe realne znaczenie posiada opinia do projektu uchwały o zamiarze likwidacji.**

Obowiązek zasięgania przez organy samorządu terytorialnego opinii odpowiednich władz statutowych związków zawodowych dotyczy założeń lub projektów aktów wykonawczych do ustaw, podejmowanych przez organy samorządu terytorialnego w wykonaniu szczegółowej delegacji ustawowej, jeżeli treść tych aktów odnosi się wprost do przedmiotu działalności związków zawodowych, określonego w art. 1 ust. 1, 4 i 6 tej ustawy. Władzami statutowymi związku zawodowego „odpowiednimi” w rozumieniu art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych są te z nich, które na podstawie przepisu statutu lub decyzji właściwych władz

związkowych mają uprawnienie do wypowiedzania się w imieniu związku zawodowego w tych sprawach.

Projekt uchwały o zamiarze likwidacji powinien być skierowany do zaopiniowania do zakładowej organizacji związkowej. Zakładowa organizacja związkowa w terminie nie krótszym niż 30 dni ma prawo do przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii we wskazanym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

Uchylenie się organu samorządu terytorialnego od zasięgnięcia opinii związku zawodowego o założeniach lub o projekcie aktu wykonawczego do ustawy stanowi naruszenie prawa dające podstawę do podjęcia przez organ nadzoru czynności przewidzianych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym.

Do projektu uchwały o zamiarze likwidacji szkoły winno być dołączone uzasadnienie. Obowiązek ten wynika z § 131 w zw. z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. „Zasady techniki prawodawczej” (Dz.U z 2002r. Nr 100 poz. 908). W uzasadnieniu uchwały winien znaleźć się co najmniej szczegółowy opis przyczyn podjęcia decyzji o likwidacji szkoły.

Uzasadnienie uchwały powinno zawierać:

- informację, gdzie przejdą uczniowie z likwidowanej placówki,
- szczegółowe przyczyny decyzji o likwidacji,
- informację o pracownikach (czy znajdą zatrudnienie).

8. Uchwała o likwidacji

Po uzyskaniu opinii kuratora oświaty organ prowadzący może podjąć uchwałę o likwidacji szkoły lub placówki. Szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego po zapewnieniu przez organ prowadzący uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu (art. 59 ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Terminem likwidacji jest obligatoryjnie koniec roku szkolnego, a zatem 31 sierpnia (art. 63 ustawy o systemie oświaty). Ponieważ wymóg ten został ustanowiony przepisem prawa publicznego, mającym charakter bezwzględnie obowiązujący, ani organ prowadzący, ani organ sprawujący nadzór pedagogiczny nie może wyznaczyć innej daty likwidacji.

Uchwała o likwidacji szkoły publicznej winna zostać podjęta w takim czasie, aby zgodnie z przepisami prawa oświatowego przeprowadzić procedury rozwiązania stosunku pracy z zatrudnionymi tam nauczycielami i pracownikami niepedagogicznymi (art. 59 ust. 2 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 20 ustawy Karta Nauczyciela i Kodeksem pracy).

Dokumentację zlikwidowanej szkoły publicznej przekazuje się organowi prowadzącemu szkołę, z wyjątkiem dokumentacji przebiegu nauczania, którą przejmuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny (art. 59 ust. 3 ustawy o systemie oświaty).

Po dokonanej likwidacji szkoły organ prowadzący winien ponownie ustalić sieć publicznych szkół i dostosować obwody po likwidacji (art. 17 ust. 1 ustawy o systemie oświaty).

Najczęściej występujące nieprawidłowości w działaniach organów prowadzących w sprawach likwidacji szkół (w oparciu o raport NIK z sierpnia 2005 r.):

- niepodejmowanie uchwał o zamiarze likwidacji szkoły,
- niedochowanie 6-miesięcznego obowiązkowego terminu powiadomienia rodziców o zamiarze likwidacji szkoły,
- niezapewnienie możliwości kontynuacji nauki w szkole publicznej, lecz w szkołach o uprawnieniach szkoły publicznej powstałych na bazie likwidowanych szkół, dla których organem prowadzącym była fundacja,
- niezapewnienie dzieciom dojeżdżającym do szkół bezpiecznych warunków oczekiwania na środek transportu,
- niewystarczające działania zmierzające do zagospodarowania nieruchomości po zlikwidowanych szkołach,
- nieokreślenie sieci i obwodów szkół publicznych po dokonanej likwidacji.

Ważnym instrumentem na gruncie omawianej tematyki może być prawo wytaczania powództw w sprawach o roszczenia pracowników ze stosunku pracy (art. 462 Kodeksu postępowania cywilnego oraz § 6 zarządzenia Min. Sprawiedliwości z dnia 01.07.1991 r. w sprawie ustalenia wykazu organizacji społecznych uprawnionych do działania przed sądami w imieniu lub na rzecz obywateli , MP z 1991 r. Nr 22, poz. 155).

Główne wady prawne uchwał o likwidacji:

1) Wyzbywanie się ustawowego obowiązku prowadzenia szkół

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) – dalej u.s.o., w art. 5 ust. 5 stanowi, że zakładanie i prowadzenie publicznych szkół i przedszkoli należy do zadań własnych gmin. Dyspozycję tego przepisu należy rozumieć w sposób, jednoznaczny, że podmiotem obowiązany do zakładania i prowadzenia publicznych szkół i przedszkoli jest gmina.

Natomiast z treści art. 5 ust. 3 u.s.o. wynika, że jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić jedynie szkoły publiczne.

Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że gmina nie może z wykonywania swych zadań zrezygnować lub przekazać ich prowadzenia innemu podmiotowi. Naczelny Sąd Administracyjny podniósł ponadto, że przekazywanie wykonywania zadań własnych innym podmiotom narusza art. 7 ust. 1 pkt. 8 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) który stanowi, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy. Zakładanie i prowadzenie m.in. publicznych przedszkoli, jak i zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki w publicznych szkołach (art. 5a ust. 2 u.s.o.) należy do zadań własnych gminy. To, że możliwe jest w myśl art. 5 ust. 2 u.s.o. zakładanie i prowadzenie szkół przez różne inne podmioty, nie oznacza, że gmina może wyzbyć się zadania własnego – zadania oświatowego – i powierzyć to zadanie do realizacji innej jednostce – innemu podmiotowi prawa (np. fundacji czy stowarzyszeniu).

2) Niezapewnienie uczniom zlikwidowanej szkoły możliwości kontynuowania nauki w szkole tego samego typu

Z art. 59 ust. 1 u.s.o. wynika obowiązek zapewnienia nauki uczniom w innej placówce publicznej tego samego typu. W chwili podejmowania uchwały takie szkoły i placówki muszą istnieć i mieć obowiązek przejęcia uczniów. Przesłanka zapewnienia nauki w szkole lub placówce publicznej nie może być uzależniona od wystąpienia zdarzenia przyszłego i niepewnego, lecz musi jednoznacznie wskazywać szkołę publiczną, która przejmuje realizację spełniania obowiązku nauki dla dzieci zlikwidowanych szkół. To samo odpowiednio dotyczy dzieci przedszkolnych.

3) Niezabezpieczenie dostępu do edukacji publicznej

Zapewnienie nauki w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez „zainteresowany osoby/podmioty”, inne niż jednostka samorządu terytorialnego, nie spełnia wymogu określonego w art. 59 ust. 1 u.s.o. Status placówek publicznych prowadzonych przez inne osoby prawne różni się bowiem w sposób istotny od statusu placówek publicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Należy więc zwrócić uwagę na różnice w kondycji prawnej placówek oświatowych prowadzonych przez samorząd terytorialny oraz szkół prowadzących przez inne podmioty prawa. Poważnym niebezpieczeństwem jest łatwość likwidacji szkoły prowadzonej przez inne niż organy samorządu terytorialnego podmioty. Zagroza to nie tylko ciągłości funkcjonowania poszczególnych placówek, ale całej sieci edukacyjnej. Prowadzenie szkół publicznych przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego musi mieć charakter subsydiarny, uzupełniający sieć szkół publicznych prowadzonych przez samorząd terytorialny a nie podstawowej formy realizowania polityki oświatowej danego organu prowadzącego.

4) Opieranie decyzji wyłącznie o przesłanki ekonomiczne

Decyzja o likwidacji szkół często opiera się wyłącznie o czynnik ekonomiczny. Czynnik ekonomiczny jest ważny, ale duże znaczenie powinien mieć również czynnik edukacyjny (zapropionowanie uczniom lepszych warunków do nauki – np. dzieci nie będą się uczyły w klasach łączonych, lepszej bazy szkoły, dostępu do sali gimnastycznej, lepszej bazy socjalnej, itp.), oraz demograficzny (spadek liczby urodzeń w danym obwodzie szkolnym).

**ZAŁĄCZNIK 2 – KOMUNIKAT WIELKOPOLSKIEGO KURATORA
OŚWIATY W SPRAWIE PRZYJĘTEJ W KURATORIUM OŚWIATY
W POZNANIU PROCEDURY DOTYCZĄCEJ LIKWIDACJI,
PRZEKSZTAŁCANIA I ŁĄCZENIA SZKÓŁ W ZESPÓŁ**

WKWiO – 4212/21/11

Komunikat

Wielkopolskiego Kuratora Oświaty

w sprawie przyjętej w Kuratorium Oświaty w Poznaniu

procedury dotyczącej likwidacji, przekształcania i łączenia szkół/placówek w zespół

W związku z art. 59 ust.1, 2, 3, 5, 6, 7 oraz art. 62 ust. 1, 3, 5b, 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) w Kuratorium Oświaty w Poznaniu została przyjęta procedura dotycząca likwidacji, przekształcania, łączenia w zespół szkół/placówek oraz przenoszenia kształcenia w określonym zawodzie do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju.

Załącznik nr 1 *Opis procedury*

Wielkopolski Kurator Oświaty

Elżbieta Walkowiak

Załącznik nr 1 do Komunikatu WKWiO - 4212/ 21/11

PROCEDURA

**likwidacji, przekształcania, łączenia w zespół szkół/placówek
publicznych oraz przenoszenia kształcenia w określonym zawodzie do innej
szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju.**

Podstawa prawna

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)

I. Likwidacja szkoły/placówki publicznej

1. Organ prowadzący, który zamierza zlikwidować szkołę, powiadamia o zamiarze likwidacji Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji (art. 59 ust. 1 ustawy).

Pismo powiadamiające należy złożyć w kancelarii Kuratorium Oświaty w Poznaniu lub odpowiednio w sekretariacie Delegatury Kuratorium Oświaty w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile

Do pisma należy dołączyć niżej wymienione dokumenty:

a) uchwałę wraz z uzasadnieniem właściwego organu o zamiarze likwidacji szkoły lub placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego (należy podać pełne dane likwidowanej szkoły/placówki),

b) zobowiązanie do zapewnienia przez organ prowadzący uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie, uwzględniając w szczególności:

- warunki do realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej zapewniającej bezpieczeństwo i higienę nauki oraz pracy, w dotychczasowej i nowej szkole/placówce
- kwalifikacje kadry pedagogicznej w szkole, w której uczniowie będą kontynuowali naukę,
- prognozy demograficzne dotyczące grupy wiekowej uczniów objętych projektowaną zmianą,
- organizację dowożenia dzieci do szkoły w przypadku szkoły, w której realizowany jest obowiązek szkolny/obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne,
- zasadność projektowanej likwidacji.

2. Wielkopolski Kurator Oświaty wydaje opinię w oparciu o przekazane przez organ prowadzący ww. dokumenty.

3. Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej szkoły publicznej należy przekazać do kancelarii Kuratorium Oświaty w Poznaniu lub Delegatury Kuratorium Oświaty w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile, w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji (art. 59 ust. 3).

4. Przepisy art. 59 ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do placówek publicznych, z wyjątkiem warunku o likwidacji z końcem roku szkolnego.

5. Wielkopolski Kurator Oświaty prosi organy prowadzące o przesłanie na adres Kuratorium Oświaty w Poznaniu podjętych uchwał w sprawie likwidacji szkoły.

II. Przekształcenie szkoły lub placówki

1. Przepisy art. 59 ust.1-5 i art. 58 ustawy o systemie oświaty stosuje się odpowiednio w przypadku przekształcenia szkoły lub placówki.
2. Wielkopolski Kurator Oświaty prosi organy prowadzące o przesłanie podjętych uchwał w sprawie przekształcenia szkoły lub placówki.

III. Przenoszenie kształcenia w określonym zawodzie do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju prowadzonej przez ten organ

1. W przypadku powzięcia zamiaru przeniesienia kształcenia w określonym zawodzie do innej szkoły tego samego typu lub innej placówki tego samego rodzaju, organ prowadzący szkołę/placówkę jest zobowiązany powiadomić o zamiarze, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem przeniesienia, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty i rodziców uczniów, a w przypadku szkoły dla dorosłych – uczniów (art. 59 ust. 7)
2. Pismo powiadamiające wraz z danymi szkół/placówki należy kierować odpowiednio do kancelarii Kuratorium Oświaty w Poznaniu lub Delegatury Kuratorium Oświaty w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile.
3. Powyższe nie wymaga zasięgnięcia opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

IV. Łączenie szkół różnych typów w zespół

1. Łączenie szkół różnych typów w zespół nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad rodziców, rad szkół i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej. Jednakże w przypadku połączenia w zespół szkoły podstawowej z gimnazjum, zgodnie z art. 62 ust. 5b ustawy, wymagana jest pozytywna opinia Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.
2. Organ prowadzący, który zamierza połączyć szkoły w zespół, powiadamia o zamiarze połączenia Wielkopolskiego Kuratora Oświaty (w trybie art. 58 i 62). Pismo powiadamiające należy złożyć w kancelarii Kuratorium Oświaty w Poznaniu lub odpowiednio w sekretariacie Delegatury Kuratorium Oświaty w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile.
Do pisma należy dołączyć niżej wymienione dokumenty:
  - a) uchwałę właściwego organu o zamiarze połączenia w zespół szkół prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego wraz z uzasadnieniem (należy podać pełne dane zespołu),

- b) kopię uchwał rad pedagogicznych szkół łączonych w zespół,
- c) informacji o zasadności projektowanej zmiany, wpływie połączenia szkół na zmiany w warunkach realizacji działalności wychowawczej, dydaktycznej i opiekuńczej zapewniających bezpieczeństwo i higienę nauki oraz pracy.

Wielkopolski Kurator Oświaty
Elżbieta Walkowiak

ZAŁĄCZNIK 3 - LIKWIDACJA SZKOŁY A OBOWIĄZEK WYPŁACANIA ODPRAW

Likwidacja szkoły oznacza likwidację pracodawcy dla zatrudnionych w niej pracowników – zarówno nauczycieli jak i pracowników nie będących nauczycielami. Dla dyrektora szkoły oznacza to obowiązek dokonania określonych czynności z zakresu prawa pracy, a w szczególności konieczność rozwiązania stosunku pracy z zatrudnionymi w szkole pracownikami³.

Likwidacja szkoły odbywa się w dwóch etapach. Pierwszy etap to podjęcie przez gminę samego zamiaru likwidacji szkoły oraz poinformowanie rodziców dzieci uczęszczających do takiej szkoły o zamiarze jej likwidacji, a także uzyskanie opinii kuratora oświaty, co do takiego przedsięwzięcia. Drugim etapem jest podjęcie przez radę gminy uchwały o likwidacji szkoły. **Pierwszy etap powinien zakończyć się ostatniego lutego**, gdyż organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych - uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu (art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

Likwidacja szkoły oznacza likwidację pracodawcy dla zatrudnionych w niej pracowników – zarówno nauczycieli jak i pracowników nie będących nauczycielami. Dla dyrektora szkoły oznacza to obowiązek dokonania określonych czynności z zakresu prawa pracy, a w szczególności konieczność rozwiązania stosunku pracy z zatrudnionymi w szkole pracownikami. Poniżej omówione zostaną procedury, które dyrektor winien w takiej sytuacji zastosować.

Nauczyciele

Dyrektor szkoły w razie całkowitej likwidacji szkoły rozwiązuje z nauczycielem stosunek pracy (art. 20 ust. 1 pkt. 1 Karty Nauczyciela). Oznacza to, że w razie całkowitej likwidacji szkoły dyrektor obowiązany jest rozwiązać stosunek pracy ze wszystkimi zatrudnionymi w tej szkole nauczycielami, bez względu na podstawę zatrudnienia (mianowanie czy umowa o pracę). W takim wypadku **nie mają zastosowania przepisy o szczególnej ochronie stosunku pracy**, co oznacza, że każdy nauczyciel może otrzymać wypowiedzenie stosunku pracy (również w

---

³ Dariusz Dwojewski, Samorzad.infor.pl, 2011-03-16

czasie usprawiedliwionej nieobecności, urlopu macierzyńskiego, w czasie ciąży, czy w wieku przedemerytalnym, a także chroniony związkowiec, czy społeczny inspektor pracy).

W przypadku rozwiązania stosunku pracy z powodu całkowitej likwidacji szkoły, **nauczycielom przysługuje odprawa pieniężna.**

1) Nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie mianowania przysługuje odprawa w wysokości **sześciomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.**

2) Nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę przysługują świadczenia określone w przepisach o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (art. 20 ust. 2 Karty Nauczyciela).

Wysokość odprawy zależy więc przede wszystkim od podstawy zatrudnienia nauczyciela – odprawa 6-miesięczna jest świadczeniem przewidzianym jedynie do nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania. Należy zaznaczyć, że jeśli nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania w chwili rozwiązania stosunku pracy z powodu całkowitej likwidacji szkoły miał ograniczony etat na podstawie art. 22 ust. 2 Karty Nauczyciela, odprawa przysługuje mu w wysokości przewidzianej dla pełnego etatu (art. 22 ust. 2a Karty Nauczyciela).

Odprawa dla nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania wynosi równowartość 6-miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, tj. **bez żadnych dodatków** (stażowego, funkcyjnego, za warunki pracy i motywacyjnego). Jest to 6-krotność wynagrodzenia ustalanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu płacowym.

Nauczycielom, którzy byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, odprawa przysługuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Na podstawie art. 8 ust. 1 tej ustawy, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości:

1) **jednomiesięcznego wynagrodzenia,** jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy krócej niż 2 lata;

2) **dwumiesięcznego wynagrodzenia,** jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy od 2 do 8 lat;

3) **trzymiesięcznego wynagrodzenia,** jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy ponad 8 lat.

Przy ustalaniu wysokości odprawy nauczyciela zatrudnionego na podstawie umowy o pracę podstawowe znaczenie będzie miał więc zakładowy staż pracy, czyli okres przepracowany w danej szkole, która rozwiązuje stosunek pracy.

Inaczej niż przy naliczaniu odprawy dla nauczycieli zatrudnionych przez mianowanie, tutaj **wysokość odprawy obliczana jest na zasadach obowiązujących przy obliczaniu**

ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. W jej wysokości będą więc uwzględnione wszystkie składniki wynagrodzenia, wypłacane w czasie urlopu wypoczynkowego, a więc nie tylko wynagrodzenie zasadnicze, ale także dodatki, wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i doraźne zastępstwa, etc.

Mimo całkowitej likwidacji szkoły może zdarzyć się sytuacja, w której **nauczyciel nie otrzyma odprawy pieniężnej.** Jest to możliwe w przypadku przeniesienia nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do innej szkoły w trybie z art. 18 Karty Nauczyciela. Zgodnie z tym przepisem, nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania może być przeniesiony na własną prośbę lub z urzędu za jego zgodą na inne stanowisko w tej samej lub innej szkole, w tej samej lub innej miejscowości, na takie same lub inne stanowisko.

Potwierdza to wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2001 r., w którym Sąd ten stwierdził, że nauczycielowi mianowanemu, przeniesionemu na własną prośbę lub za jego zgodą do innej szkoły nie przysługuje odprawa, o której mowa w art. 20 ust. 2 Karty Nauczyciela, także wówczas, gdy szkoła, w której był zatrudniony przed przeniesieniem, uległa likwidacji (I PKN 712/2000, OSNP 2003/23 poz. 564). Jeżeli zatem nauczycielowi zostanie zaproponowane przeniesienie do innej szkoły, a nauczyciel wyrazi na to zgodę, wówczas jego stosunek pracy nie ulega rozwiązaniu a jedynie kontynuacji w innej szkole, a w związku z tym odprawa nie przysługuje. **Jeżeli jednak nauczyciel nie wyrazi zgody na przeniesienie, to wówczas dyrektor będzie obowiązany rozwiązać z nim stosunek pracy i wypłacić odprawę pieniężną z tego tytułu.**

Kumulacja odpraw

W praktyce zdarza się niejednokrotnie, że nauczyciel, z którym rozwiązuje się stosunek pracy z powodu likwidacji szkoły odchodzi na emeryturę lub rentę. W takim wypadku oprócz odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy z powodu likwidacji szkoły, **nauczycielowi przysługuje odprawa emerytalna** z art. 87 Karty Nauczyciela.

Potwierdza to stanowisko Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 4 lipca 2001 r., gdzie stwierdza, że nabycie przez nauczyciela mianowanego prawa do odprawy emerytalnej nie wyłącza możliwości uzyskania przez niego odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn organizacyjnych leżących po stronie szkoły (art. 87 oraz art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z Karty Nauczyciela) (I PKN 565/2000, OSNP 2003/10 poz. 251). Jeżeli więc nauczyciel po otrzymaniu wypowiedzenia z powodu likwidacji szkoły, poinformuje dyrektora o swoim planowanym przejściu na emeryturę lub rentę, powinien otrzymać dwie odprawy.

Prawo do odprawy a podjęcie zatrudnienia

W sytuacji, gdy po rozwiązaniu stosunku pracy z powodu likwidacji szkoły w dniu 31 sierpnia, nauczyciel podejmuje zatrudnienie w ramach nowego stosunku pracy już od 1 września (nawet w szkole prowadzonej przez tą samą jednostkę samorządu terytorialnego) odprawa i tak mu przysługuje. Stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 czerwca 1995 r., gdzie stwierdził, że nauczyciel, z którym rozwiązano stosunek pracy w trybie art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela ma prawo do odprawy pieniężnej, przewidzianej w ust. 2 tego artykułu, choćby niezwłocznie podjął inne zatrudnienie (I PRN 29/95, OSNAPiUS 1995/22 poz. 277).

Pracownicy administracji i obsługi

Pracownicy nie będący nauczycielami zatrudnieni w szkole, która ulega likwidacji objęci są w zakresie uprawnienia do odprawy przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. **Ustawa ta ma jednak zastosowanie wyłącznie do pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników** (art. 1 ust. 1 cytowanej ustawy).

Jeżeli zatem likwidowana jest **szkoła lub placówka, która zatrudnia mniej niż 20 pracowników, to zwalniani pracownicy nie mają prawa do odpraw** przewidzianych przepisami ustawy z 13 marca 2003 r., chyba że w takiej szkole lub placówce obowiązuje regulamin wynagradzania przewidujący prawo do odpraw w razie rozwiązania stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracownika.

Jeżeli w likwidowanej szkole zatrudnionych jest co najmniej 20 pracowników, to **pracownicy niebędący nauczycielami otrzymują odprawy w wysokości uzależnionej od zakładowego stażu pracy** w wysokości:

- 1) jednomiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy krócej niż 2 lata;
- 2) dwumiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy od 2 do 8 lat;
- 3) trzymiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy ponad 8 lat.

Przeniesienie urzędnika samorządowego

Pracownicy niebędący nauczycielami zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego mają status pracowników samorządowych (art. 5d ustawy o systemie oświaty). Zgodnie z przepisami o pracownikach samorządowych, pracownika

samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, **można na jego wniosek lub za jego zgodą przenieść do pracy w innej jednostce** w tej samej lub innej miejscowości, w każdym czasie, jeżeli nie narusza to ważnego interesu jednostki, która dotychczas zatrudniała pracownika samorządowego, oraz przemawiają za tym ważne potrzeby po stronie jednostki przejmującej.

W takim wypadku jego akta osobowe wraz z pozostałą dokumentacją w sprawach związanych ze stosunkiem pracy przekazuje się do jednostki, w której pracownik ma być zatrudniony (art. 22 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych). Oznacza to, że pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, podobnie jak nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania, **może zostać przeniesiony do innej jednostki bez rozwiązania stosunku pracy**. Jeżeli więc taki pracownik zostanie przeniesiony w przypadku całkowitej likwidacji szkoły, w której był zatrudniony do innej placówki, to nie otrzyma odprawy pieniężnej, gdyż jego stosunek pracy nie ulegnie rozwiązaniu.

Reasumując, likwidacja szkoły oznacza w przeważającej większości przypadków rozwiązanie stosunku pracy ze wszystkimi zatrudnionymi w niej pracownikami, bez względu na zajmowane stanowisko oraz szczególną ochronę stosunku pracy. **Z tytułu utraty zatrudnienia pracownikom przysługuje prawo do odprawy**, której wysokość uzależniona jest u nauczycieli od formy zatrudnienia, a u pracowników nie będących nauczycielami dodatkowo od ilości zatrudnionych osób (gdy w szkole jest zatrudnionych mniej niż 20 osób – odprawy nie przysługują tej grupie pracowników). Możliwe jest jednak ocalenie stosunku pracy w przypadku przeniesienia do innej placówki (nauczyciele zatrudnieni przez mianowanie i urzędnicy samorządowi) – wówczas wprawdzie nie ma odprawy, ale zachowany jest stosunek pracy.